

„Tėvynė“ Savaiminis Laikraštis

Leidžia kas Pėntynia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Savienyose Valstijose \$1.50
Kitose Vicšpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published-Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliūtė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

Vokietija Priimta Tautų Sąjungon Naujas Sukilimas Graikijoje Nepavyko

VOKIETIJA PRIIMTA TAUTŲ SĄJUNGON.

Geneva. Tautų Sąjungos septintasis seimas rugsėjo 8 d. vienbalsiai priėmė Vokietiją Sąjungos nariu. Seimas taipgi pareiškė pritarimą suteikti Vokietijai nuolatinę vietą Sąjungos taryboje ir pritarė nenuolatinių (renkamų) tarybos narių skaičių padidinti iki devynių, vietoj iki šiol buvusių šešių.

Vokietija priimta Sąjungon su didžiausiu entuziazmu ir iškilmingomis prakalbomis, kurias pasakė Vokietijos atstovas Dr. Stresemann ir po jo kalbėjo Prancūzijos atstovas Briand. Vokietija užėmė vietą Sąjungos taryboje.

Tačiau Ispanijos valdžia vardu savo krašto pranešė Tautų Sąjungai, kad jis išstoja iš Sąjungos delei negavimo nuolatinės vietos Sąjungos taryboje tuo pačiu metu, kai Vokietija tą vietą gavo. Ispanijos pareiškimas yra draugingo pobūdžio.

NAUJAS SUKILIMAS GRAIKIJOJE LIKVIDUOTAS.

Atenai. Rugsėjo 10 d. Graikijos sostinėje Atenuose įvyko naujas armijos sukilimas. Demokratinė gvardija, kuri pasiliko ištikima nuverstajam diktatoriui Pangalosiui, o taipiau komunistų ir monarchistų bandos puolė valdžios kariuomenę. Buvo stiprių šaudymų ir, kaip praneša, penkiasdešimt buvo užmušta ir daug sužeista.

Tukstančiai šuvių buvo paleista tarp sukilėlių vieno pusės ir valdžios kariuomenės antro. Maištininkai šaudė be jokios atodairos ir daug civilių žmonių krito jų aukomis. Pagaliau po pietų gvardiečiai, viso apie 1,000, pasidavė. Jų oficierai tapo sumiti.

Gen. Kondylis sako, kad jis turįs tikrų įrodymų, kad gvardija planavus padaryti pervartą bendrai su rojalistais. Keletas rojalistų vadų buvo suimta, kai jie kurstė mišias atakuoti valdžios kariuomenę.

VĖL KĖSINOSI NUŽUDYTI MUSSOLINI.

Roma. Trečiu kartu vienu metu laikotarpiu rugsėjo 11 d. buvo pasikėsinta užmušti Italijos diktatorių Mussolinį. Jam važiuojant automobiliu iš savo vasarnio palociaus į ministerijos namą kur ir jo biuras yra, jaunas italas Ermete Gio-

vannini metė bombą į automobilį, kuri tačiau neeksplodavo atsimušus į automobilį ir tik pastarajam kiek nuvaziavus bomba eksplodavo atsimušus į žemę ir nepavojingai sužeidė 8 asmenis, stovėjusius netoli tos vietos. Pasikėsintoja ant Mussolinio gyvasties minia butų užmušus, tačiau policijai pasisekė jį iš minios atimti. Jis sakosi atvykęs iš Prancūzijos tikslu nužudyti fašistinį Italijos diktatorių Mussolinio šalininkai tikrina, kad tai yra darbas anti-fašistų italų, gyvenančių Prancūzijoje. Šitas pasikėsinimas ant Mussolinio gyvasties jau yra aštuntas nuo to laiko, kai jis tapo Italijos diktatoriumi.

ISPANIJOS DIKTATORIA VĖL IŠIGALI.

Madridas. Rugsėjo 12 d. žinios skeibia, kad Ispanijos diktatorių vėl išgali ir kilusio maišto aidai esą jau visiškai išnykę. Gyvenimas sugrįžęs į buvusią padėtį ir visame krašte ramu. Vadinas, diktatorius Primo de Rivera dar kartą pajėgė užgniaušti kilusį visuomenės nepasitenkinimą jo geležiniu kumščiu. Taipgi rugsėjo 11, 12 ir 13 dd. ėjo Ispanijos visuomenės balsavimas delei parlamento atnaujinimo, tačiau spėjama, kad ir rinkimus laimės diktatorius su savo šalininkais, nes visuomenė suvaržyta ir negali laisvai savo valios pareikšti.

PERANKSTYVAS LENKŲ DŽIAUGSMAS.

Varšava. Matomai koks juokdarys paleido gandas, kad Aleksandras Skrzynsky, buv. Lenkijos premieras, susižiedavęs su Henry Fordo, Amerikos automobilų magnato, dukteria. Laikraščiai tuojau pradėjo rašyti, kad „panelė Fordukė“ Lenkijos atgabens \$3,000,000 savo pasogos. Lenkijai, girdi, iš to bus didelė nauda.

Vietos amerikonomas ėmė nemažai laiko užgesinti šią sąjūdimą, išaiškinant, kad Henry Ford neturi dukters.

RENGĖSI NUŽUDYTI BUV. ŠVEICARIJOS PREZIDENTĄ.

Geneva. Rugsėjo 10 d. Genevos policija suėmė tu-lą rusą, kuris buvo besirengęs nužudyti buvusį Šveicarijos prezidentą D-rą Giuseppe Motta. Sakoma, kad tasai rusas tuo norėjęs atkeršyti už nužudymą Vorovskio, sovietų Rusijos dele-

gato Lausannos konferencijoje, 1923 metais. Vorovskis buvo nušautas vieno šveicarų advokato, Mauricio Conradi, kurį tačiau teismas išteisino.

IVAIRIOS ŽINUTĖS.

Ryga. Rygos įlankoj rugsėjo 9 d. paskendo latvių garlaivis „Neubad“. Sakoma žuvo apie 40 žmonių.

Amsterdamas. Vidurinė ir rytinė Java salos dalys smarkiai sukratyta žemės drebėjimo, kuris daug namų sugriovė. Apie aukas žmonėmis žinios nieko nesako.

Londonas. Paryžiaus duonkepys Georges Michel visus Lamanšo (Anglijos kanalo) sąsiaurio perplau-

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

LENKŲ PLANAI LIETUVOS KUI LIETUVOS.

Berlynas. Pranešimu iš Varšavos, „N. Kurjer Polski“ rašo, kad gandai del lenkų lietuvių derybų esą netikri. Tačiau tą klausimą reikią statyti darbu tvarkon. Lenkija Vilniaus neatiduosi Lietuvai, jis Lenkijai reikalingas pirmiausia kaip strateginis punktas. Bet Lietuva galinti tikėtis gausianti kompensaciją Suvalkijoje. Susitarusi su Lenkija Lietuva turėsianti daug ekonominės naudos.

VILNIAUS LIETUVIAI IR GUDAI REIKALAUJA SAVARANKIŠKUMO.

Zeneva. Pranešama, kad atidarant tautinių mažumų kongresą tarp kitko buvo perskaitytas Lenkijos gūdų ir lietuvių pareiškimas, kad jie gali dalyvauti kongrese tik tai informacijos tikslu, bet ne kaip pilnateisiais kongreso dalyviai. Priežastis — lietuvių ir gūdų griežtas savarankumo reikalavimas, gi kongrese reprezentuos tautos tokių reikalavimų nekėliančios. Lenkijos, Lietuvos, Latvijos ir Čekoslovakijos žydų vardu kalbėjo Mockinas, gi Vokietijos, Latvijos, Rumunijos ir Čekoslovakijos lenkų vardu — dr. Kačmarekas. Lietuvos vokiečiams atstovauja v. Bergas, Latvijos vokiečiams dr. Simanas.

LENKAI MANO VARŠAVOS VALKATOMIS KOLONIZUOTI VILNIJĄ.

Dabartinė Lenkijos valdžia ruošia planą, kuriuo einant, visi Varšavos ir Lodzės bedarbiai ir taipgi valkatų elementas bus apgyvendinamas nuo Lietuvos atplėštoje žemėje. Šituo sumanymu lenkai tikisi atsiekti drejopo tikslo, būtent: patušinti centrą nuo kriminališkai neramūs gai valų ir tuo gaisuval atmiešus Vilnijos ramius gyventojus galutinai išnaikinti juos, nesiskaitant su tokio suma-

kimui greitumo rekordus sumušė, nes Lamanšą perplaukė į 11 valandų ir 5 minutes.

Chicago, Ill. Rugsėjo 9 d. Centralinę dalį Illinois ir Indiana valstijų nusiautė smarki lietaus audra su perkunijomis ir padarė didelių nuostolių. Septynios ypotos žuvo, daugelis angliakasyklų ir dirbtuvių vandens apsemta, nuostoliai siekia milijonus dolerių.

Paryžius. Prancūzijos valdžia daro reformas kariuomenės sumažinime. Paleidžiama 3,900 karininkų ir rekrutų šaukimui amžius pakeliamas nuo 20 iki 21 metų. Dabar naudojamų militariams reikalams 170 įstaigų bus paversta civiliam naudojimui.

nymo rezultatais ir pavojum, kuris nuolat grėstų kaimynams iš tokio dirbtinai užveisto bandytino. Vilniaus lietuviai ir gudai del lenkų sumanymo labai susirūpinę.

KRUVINA KOVA VILNIAUS KRAŠTE.

Vilnius. Spaudos žiniomis, prie demarkacijos linijos lenkų pusėj įvyko keletas kruvinų susirėmimų tarp ukininkų ir lenkų pasienio korpuso kareivių. Siemiatycos rajone ukininkų sunkiai sužeistas kareivis Budrylo. Ties Slobodka kareivis Toiza del nesusipratimų su gyventojais pats nusišovęs. Eina masiniai suminėjimai.

BLOGAS DERLIUS RYTŲ LIETUVOJE.

Esamomis žiniomis Ežerėnų, Utenos, Rokiškio ir Trakų apskrityse šiemet buvo didelis žiemkenčių javų nederlius. Daug ukininkų tiek mažai suėmė žiemkenčių javų, kad neturės iš ko ir laukų atsėti. Žemės ukio kooperacijos sąjunga, eidama ukininkams į pagalbą, nutarė nederliaus ištiktais apskritis aprupinti sėkla ir tam tikslui žemės Bankas davė 160 tukstančių litų kredito.

GRĖŠIA BADAS VILNIAI.

Vilniaus krašte šiemet labai blogai uždėrėjo javai. Pav., Švenčionių apskr. visi rugiai žuvo. Javų neužteksią ne tik duonai, bet ir sėklai. Ukininkams, kurie negali okupantams sumokėti didelių mokesčių, pardudamas iš varžytinių judomas ir nejudomas turtas.

KAUNO MIESTO PASKOLA SPRES SEIMAS.

Seimo ekonominė komisija, dar kartą apsvarsčiusi Kauno miesto užtraukiamos paskolos priimtinumą, rado sąlygas per sunkias ir nutarė atidėti savo nutarimą tuo reikalu iki antrosios Seimo sesijos pradžios, jei

per tą laiką firma nepadarys bet kurių žymesnių paskolos sąlygų palengvinimų.

KALINIŲ SU LENKIAIS PASIKEITIMAS.

Lenkų laikraščių žiniomis, Vilniuje buvo tarptautinio raudonojo kryžiaus atstovas Drenentelis ir lankėsi kalėjimuose, kur specialiai domėjosi politiniais kaliniais — lietuviais. Iš Vilniaus jis vyks Rygon, o iš ten Kaunan, kur tarsis kalinių pasikeitimo su Lenkija klausimu.

SAVIVALDYBIŲ REVIZIJŲ REZULTATAI.

Savivaldybių departamento įsakymu, daroma revizija įvairiuose savivaldybių valdybose. Pažaislių valsčiaus valdybos revizijos ir Kėdainių apskrities tokių pat valdybos aktai perduoti valstybės gynėjui, kas rodo, kad kai kurios savivaldybių įstaigos nusiėmėtininkavo ligi kriminalo.

DARBININKAI NUSISTATĖ PRIEŠ PILSUDSKĮ.

Nesenai Vilnių buvo sušauktas ypatingas mitingas. Per jį kalbėtojai ramino gyventojus ir ragino kantriai kęsti ir laukti kas bus toliau. Po mitingo organizatorių kalbų paprašė balso vienas darbininkas, kuris savo kalboj gerokai išpėrė Pilsudskui kailį. Darbininkai kalbėtojų pritaridami kėlė didžiausių ovacijų. Pilsudskininkai irgi kėlė prieš darbininkus triukšmą, buvo beprasidedančios pėstynės, bet policija mitingą išvaikė.

NAIKINA LIETUVIŲ ĮSTAIGAS.

Rugpiučio 19 dieną okupantai išmetė gatvėn Vilniaus lietuvių vaikų prieglaudą Subačiaus gatvėje Nr. 23. Šiuose namuose lietuviai laikė našlaičių prieglaudą nuo 1915 metų. Prieglaudoje buvo apie kėma ukininkams į pagalbą, nutarė nederliaus ištiktais apskritis aprupinti sėkla ir tam tikslui žemės Bankas davė 160 tukstančių litų kredito.

TABOKININKŲ REIKALAI.

Tabako fabriku darbininkai iškėlė eilę reikalavimų savo buklei pagerinti. Tarp kita ko reikalaujama padidinti atlyginimas nuo 25 nuoš. iki 60 nuoš. Darbo inspekcijai tarpininkaujant, pradėtos derybos. Tabako fabrikuose dirba apie 500 darbininkų.

RAŠYKITE AIŠKIUS ADRESUS.

Lietuvos Pašto Valdyba prašo per Lietuvos Respublikos Pasiuntinybę dar kartą perspėti Amerikos lietu-

Lietuvos Darbininkų Gyvenimas

Kaunas. Lietuvos darbininkai tiek kulturiniu, tiek džiais suteikus krašto pilietais daugias laisvės, pasigais kolkas tebėra ant žekutiuiometu metu darbininkų mo laipsnio, visai ne daug upas pasidarė labai karinteskiskiria nuo rusų darbininkų: butent daugelis turi didelį palinkimą prie girtakutinėmis dienomis sustreirraščius, greit pasiduoda iškavo degtukų fabrikai) ir tautėjimui, nėra pastovumo pažiurose ir tt. Ant kiek Lietuvos darbininkai yra dji.

nepastovus politinise pažiurose ir pasauleziuroje parodė nors ir šis faktas: prie senosios krikščionių valdžios gana daug darbininkų priklausė prie klerikalines Darbo Federacijos, o ypatingai daug buvo federantų geležinkeliečių darbininkų ir visokių tarnautojų tarpe. Gi naujo Lietuvos Seimo rinkimuose laimėjus demokratijai buvė iki rinkimų aktyrios federantų eilės tie siog tirpte ištirpo, net ar reikalavimus pašalinti iš šiausi tos organizacijos smarkuoliai daugelis paljone išmokėti nario mokesčių ir nebesiskaito save federantais.

Ištojusieji iš Darbo Federacijos geležinkeliečiai dabar daug rašosi į nesenai atgavintą geležinkeliečių Profesinę Sąjungą, o Darbo Federacija nebeprarodo jokio aktingumo, lyg kad jos nebutų ir buvė. Nėkurie iš buvusiujų federantų dabar prašosi į Socialdemokratų partiją, bet pastarieji nelabai nori jų priimti, mat nepasitiki kaipo buvusiais krikščionių demokratų šalininkais.

Partiniu atžvilgiu Lietuvos darbininkai daugiasia simpatizuoja socialdemokratams, vienok į jų partiją mažai tesirašo. Komunistai, nežiurint jų dedamųjų pastangų, tuo tarpu darbinukuose mažai teturi įtakos. Mat daugelis darbininkų yra gyvenę Rusijoje ir gerai žino, ką ten komunistai yra pridarę. Komunistams aklai tiki tik tokie gaivalai, kurie nežino jų tikrųjų siekių, ir tokie kurie esant komunistų valdžiai tikisi tapti komisarais, čekistais ir kitokiais valdininkais.

vių visuomenę, kad, siunčiant į Lietuvą laiškus, bei kitą korespondenciją, adresai butų parašyti kiek galima aiškiau, nurodant artimiausio pašto pavadinimą, per kurį adresatai gauna savo korespondenciją. Tas perspėjimas yra daromas, nes Lietuvos Pašto Valdyba dažnai gauna nusiskundimų, kad korespondencija nepasiekia adresatų, kas dažniausia įvyksta del neaiškiaus ir netikslaus korespondencijos adresavimo. Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai.

Dabartinei Lietuvos valdžiai suteikus krašto pilietais daugias laisvės, pasigais kolkas tebėra ant žekutiuiometu metu darbininkų mo laipsnio, visai ne daug upas pasidarė labai karinteskiskiria nuo rusų darbininkų: butent daugelis turi didelį palinkimą prie girtakutinėmis dienomis sustreirraščius, greit pasiduoda iškavo degtukų fabrikai) ir tautėjimui, nėra pastovumo pažiurose ir tt. Ant kiek Lietuvos darbininkai yra dji.

Geležinkeliečių tarpe irgi pastebimas daug ryškesnis darbininkų bruzdėjimas, ne gu kad buvo prie senosios valdžios ir tas jų bruzdėjimas daugiasia yra nukreiptas prieš savo administratorius. Paskiausioju metu geležinkelių dirbtuvėse ir kitose įmonėse darbininkai prieš savo viršininkimus ir kitokius perdtinius pradėjo varyti smarkią aktyrios federantų eilės tie reikalavimus pašalinti iš šiausi tos organizacijos smarkuoliai daugelis paljone išmokėti nario mokesčių ir nebesiskaito save federantais.

Ištojusieji iš Darbo Federacijos geležinkeliečiai dabar daug rašosi į nesenai atgavintą geležinkeliečių Profesinę Sąjungą, o Darbo Federacija nebeprarodo jokio aktingumo, lyg kad jos nebutų ir buvė. Nėkurie iš buvusiujų federantų dabar prašosi į Socialdemokratų partiją, bet pastarieji nelabai nori jų priimti, mat nepasitiki kaipo buvusiais krikščionių demokratų šalininkais.

IR VĖL STAMBI VAGYSTĖ.

Kaunas. Nepriklausomos Lietuvos valdininkija yra pasižymėjusi didelėmis vagnystėmis ir visokiomis suktybėmis, kokių kitur tiek daug negirdėti. Be seniau papildytų visokiais valdininkais vagnystė ir įvairių suktybių, sekmadienį 22 rugpiučio pabėgo į Vokietiją Klaipėdos geležinkelių, miestoties viršininkas, pil Vladas Rudas, pridaręs visokių suktybių ir vagnystė apie milioną litų sunoje. Nuostolių daugiasia padaryta vokiečių pirkliams, o pačiai valstybei mažiau.

Apsivogusis Vl. Rudas pirmiau tarnavo Kaune, Geležinkelių Valdyboje, Vaziuotės tarnybos tvarkymo dalies viršininku. Geležinkelietis.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir t.t., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

VISUOTINAM LIETUVIŲ SEIMUI PRAEJUS.

„Tėvyne“ skaitytojai jau yra painformuoti apie praėjusį Amerikos Lietuvos Visuotinąjį Seimą. Tiesa, tai buvo tik abelnais ruožais nušviesta jo darbuotė, tačiau ir iš to jau galima matyti, kad buvo rimtas Amerikos lietuvių suvažiavimas ir visa eilė svarbių ir butinų Amerikos lietuvių gyvenimui nutarimų padaryta. Nuodugnai skaitytojas susipažins su Seimo darbais iš jo protokolo, kuris tilps laikraščiuose.

Mums netenka ginčytis ar šis Seimas turi teisės vadintis Visuotiniu Seimu ar ne, kaip tatau norėtų nustatyti mūsų kraštutinių partijų lyderiai, kurie Seime nedalyvavo ir visomis išgalėmis stengėsi jam pakentti. Užtenka to, kad Seimas buvo kviečiamas visuotinio seimo taisyklėmis ir teisėmis ir kas jame nedalyvavo, tai ne Seimo dalyvių kaltė.

Visuotinam Seime dalyvavo visa eilė pašalpiųjų ir kultūrinių draugijų ir dviejų partijų žmonės taipgi oficialiai dalyvavo. Dalyvavo kelios SLA. kuopos ir vienas apskritis. Atstovų buvo atvykusių beveik iš visų žymesnių Amerikos lietuvių kolonijų. Vadinasi, Seime dalyvavo visos mūsų visuomenės atstovai, išskiriant vien kraštutinių partijų lyderius ir jų davatikius pasekėjus.

Tačiau visą svarbą yra Seimo darbuose. Ir reikia pasakyti, kad šis Seimas atsižvelgė į visus svarbiausius Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo reikalus ir taipgi tarė savo žodį ir Lietuvos reikalais. Susivienijimui yra svarbu tie Seimo nutarimai, kurie liečia pašalpos, apdraudus ir jaunimo organizavimo ir auklėjimo klausimus.

Seimas apsvartęs pašalpiųjų draugijų klausimą ir matydamas jų nykimą ir anksčiau ar vėliau neišvengtina žuvimą kiekvienos vietinės pašalpinės draugijos, nurodė Amerikos lietuvių visuomenei, kad tik visuomeninė organizacijose pašalpa ir apdrauda galima pastoviai užtikrinti ir pirmoje vietoje nurodė susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Patarė draugijoms ir kitais budais gelbėtis nuo visiškai prazuomo artimo ateityje. Šitu savo žygiu Seimas pajudino vieną labai opų Amerikos lietuviams medžiaginių klausimų, ir kurį iki šiol lyg buvo vengtiama aiškiai atsakyti ir nurodyti visuomenei kokis likimas laukia vietines pašalpinės draugijas. Šitas klausimas paliečia šimtus tūkstančių ir gal

net milijonus siekiančias sumas lietuvių sudėtų pinigų, kad juodai dienai ištikus galėtų pasigelbėti Amerikos lietuvių pašalpiųjų draugijų klausimas yra labai svarbus ir reikia tikėtis, kad šitas Visuotinio Seimo nutarimas sujudins ir pačias draugijas susidomėti savo likimu.

Antras svarbus klausimas — tai mūsų jaunimas. Seimas netik nutiesė planus jaunimo auklėjimui lietuviams, bet kartu užgėrė ir S. L. A. organizacijos dedamas pastangas jaunimo auklėjimui lietuviams ir patarė Amerikos lietuvių visuomenei remti tą Susivienijimo darbą ir visomis išgalėmis dėtis prie jo. Taipgi Susivienijimui yra svarbu, kad visuomenė — dėty pastangų pritraukimui jaunimo ir prie abelno Amerikos lietuvių visuomeninio veikimo. Juo daugiau bus lietuviško jaunimo mūsų gyvenime, juo daugiau jo prigulės ir prie SLA. organizacijos. Šitas Visuotinio Seimo žingsnis jaunimo klausimu yra pirmas realus ir planingas pamojimas į jaunimą pažangiosios visuomenės pastangomis ir reikia tikėtis, kad jis pilniausiai pasieks savo tikslo. Tai yra istorinės svarbos žingsnis pažangiųjų Amerikos lietuvių darbuose.

Bet ir visi kiti Seimo nutarimai yra svarbūs ir naujingi kaip Amerikos lietuviams, taip ir Lietuvai. Šitų visų nutarimų įvykinimas gyveniman priguli nuo mūsų visuomenės pastangų. Bet nemažiau Seimo nutarimų pasiekimas priguli ir nuo sudarytojo Seime aparato padarytųjų tų nutarimų vykinimui. Todėl linktina, kad Seimo išrinktoji Taryba neatidėliojant imtųsi darbo ir šauktų visuomenę sau pagalbon tuos visų žymesnių Amerikos lietuvių kolonijų. Vadinasi, Seime dalyvavo visos mūsų visuomenės atstovai, išskiriant vien kraštutinių partijų lyderius ir jų davatikius pasekėjus. Tačiau visą svarbą yra Seimo darbuose. Ir reikia pasakyti, kad šis Seimas atsižvelgė į visus svarbiausius Amerikos lietuvių visuomeninio gyvenimo reikalus ir taipgi tarė savo žodį ir Lietuvos reikalais. Susivienijimui yra svarbu tie Seimo nutarimai, kurie liečia pašalpos, apdraudus ir jaunimo organizavimo ir auklėjimo klausimus.

PETRI VILEIŠIUI PASIMIRUS...

Rugpjūčio 12 d. pasklido liudna žinia, kad pasimirė vienas žymiųjų kultūrinės Lietuvos, kurio vardas užima pirmą vietą lietuvių tautinio atgimimo istorijoje ir kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Visas Lietuvos liudžiai laidodama velionio P. Vileiši ir lenkė galvas visai Lietuvos visuomenei pagerbdama velionio didžius darbus Lietuvos atgimimui.

Tiesa, velionis jau buvo sulaukęs prinokusio amžiaus — jis mirė 75 metus amžiaus turėdamas. Todėl galima skaityti velionį jau atsitarnavusiu didžiausiosios tautos ir valstybės darbuose. Bet visgi begalo liudna susitikti su tuo kiekvienam žmogui neišvengiamu likimo įvykiu, kuomet mūsų didieji tautos darbu

pionieriai vienas po kitam keliauja amžinastin tik toki trumpą laiką pasidžiauge Lietuvos laimėjimais, kurių pergalės vainike ir jų darbai žydi.

Petras Vileišis su pirmu savo pasirodymu tautos darbuose nesigailėjo nei jėgų, nei turto Lietuvos ateičiai. Dar spaudos uždraudimo laikais jis rupinosi išgauti iš Rusų caro valdžios leidimą spausdinti lietuvių kalba raštus ir jam pavykta tatau padaryti. Dar 1876 metais jam pavyksta išsiruškinti iš Rusijos biurokratų leidimas trims lietuvių knygutėms atspausdinti lotynų raidėmis ir velionis savo lėšomis ir pastangomis tas knygutes išleido. Jis visą laiką dirbo ir raše liaudies švietimui ir be perstoget bendradarbiavo lietuvių laikraščiuose. Pagaliau atgavus lietuviams spaudą,

PERŽVALGA

ABEJI SPRENDŽIA SULIG SAVĖS.

Amerikos lietuvių kraštutinės sriovės: komunistai ir klerikalai visuomet susigieda prieš pažangiųjų Amerikos lietuvių veikimą. Ir abeji kalbėdami apie kitus visuomet sprendžia sulig savęs.

Klerikalams labai nepatiko, kad Lietuvos atstovas P. K. Bizauskas šiemet neaplankė klerikalinės partijos seimelių, kurie įvyko Waterbury, Conn., paibaigoje rugpjūčio mėnesio. Delei kokios priežasties šiemet P. Bizauskas tų klerikalinę seimelių nelankė — nežinome. Bet klerikalai basiai išsigando, kad P. Atstovas atsikankė į Lietuvos Visuotinąjį Seimą Philadelphiaje ir čionai prabilo atidarymo iškilmėse. Delei šito čikagieškieš kunigų organas šitokį sprendimą padarė:

„Nemanome, kad gerb. Atstovas būtų tokį katalikams lietuviams nemalonumą tyčiomis padaręs, bet greičiausiai yra, įstikines, kad ir be jo lietuvių katalikai sugeba ir moka tautinę dviasį sąvųjų tarpe palaikyti, ko neišgali padaryti nei socialistai, nei amerikoniški mūsų laisvamaneičiai. Jiems tat iš šono pagalba labai reikalinga.“

Vadinasi, kunigai sprendžia apie kitus sulig savęs. Juk šitas P. Bizausko pasirodymas Visuotinam Seime yra pirmu pasirodymu pažangiųjų Amerikos lietuvių suvažiavime. Iki šiol P. Atstovas lankėsi tik klerikalų partijos suvažiavimuose, kad suteiktų tą savo „pagalbą iš šono“ smunkantiems lietuvių gyvenime ir valstybingume klerikalams. Todėl matomai kunigai mano, kad ir pažangiesiems Amerikos lietuviams tokia „pagalba iš šono“ reikalinga. Ką tik neprašmugeliavę kunigėliai ir pačios Lietuvos valstybės nespreskite kitų žmonių sulig savęs. Pažangieji Amerikos lietuvių visuomet buvo ir bus tokiais lietuviams, kuriems ne Vatikanas, o Lietuva pirmoje vietoje stovėjo ir stovės.

Apart klerikalinės spaudos, susūmima Lietuvos atstovo adresu ir komunistinė Brooklyno gazietė. Ji štai kokią „darbinikišką spyčią“ išdrožė:

„Bet Lietuvą dabar valdo liaudininkai ir socialdemokratai — broilai Amerikos tautininkų ir smalvirių. Naujoji valdžia savo atstovu Amerikoje tebevaldo tą patį Bizauską, kuris, iš savo pusės, moka prie naujų sąlygų prisitaikyti. Keli mėnesiai atgal ji šėrė klerikalai,

Vileišis įkuria pirmąjį lietuvių dienraštį „Vilniaus žinias“, kuris sujudino visą kultūriškąją Lietuvą. Šitas velionio Vileišio žygis, kaip žinantieji tikrina, nubunkrutino medžiaginiai patį dienraščio leidėją.

Taigi velionio Vileišio darbai yra didi ir Jį lietuvių tautos istorija amžinai minės, nes Jis savo prakilniais darbais giliai įbriežė savo vardą į Lietuvos atgimimo ir lietuvių tautinio susipratimo istorijos lapus. Kartu su visa Lietuva lenpiame savo galvą tarmami: Išėkis ramiai savo tėvynės šaltoje žemelėje Didis Žmogau ir šviesios atminties Darbininke. Tavo prakilnų žygių tautos labai laibuna ir busiančioms gentkartėms tuo švituriu, kuris veda tautos darbininkus sunkiaisiais gyvenimo keliais prie pergalės!

tai už juos jis ir lojo, o dabar jam duoną duoda liaudininkai ir socialdemokratai, tai jiems įsiai ir tarnauja.“

Tai komunistinės „gražbylystės“ pažiba! Vadinasi, Lietuvos atstovas „loja“... Taipgi šito komunistų organo redaktorai tokiu pat budu pasveikino ir „Tėvynės“ redaktorių, prikišdami „lojimą“. Mat šitiems raudono biznio apaštalamis vaidinasi jų pačių padėtis ir todėl jie apie kitus žmones, kaip ir klerikalai, sprendžia sulig savės. Kai jie patys, tartant jų žodžiais (mandagios ir kultūringos kalbos jie nesupranta) už trupinius nuo Maskvos stalo loja tik už Maskvą ir viską niekina, kas tik netarnauja Maskvai, tai jie mano, kad ir visi žmonės tokiems yra. Bet šitie prasikeičieš komunistų redaktorai klysta taip manydami. Mes nesimame kalbėti už Lietuvos atstovą, bet kas liečiasi „Tėvynės“ redaktoriaus „lojimo“, tai nū žiurint kaip komunistiniai keikunai ji nevadintu, jis posenovei stovės SLA. organizacijos reikalų sergyboje ir juos gins nuo komunistų išgėvėrusios politikos. Komunistai turi atminti, kad yra žmonių turinčių aukštesnius tikslus už juos ir tie žmonės niekuomet nesutiktų „loti“ už trupinius nuo valdonų stalo, kaip kad komunistai daro.

KUNIGŲ ALGOMIS TUNKA KLERIKALAI.

„Liet. žiniose“ užtikname skamą įdomybę:

„Del kunigų algų Lietuvos žiniose“ per kelius atvejus pranešė visuomenei savo nuomonę, kad jos esančios visai kunigams nereikalingos ir reikia tų sumą sunaudoti naujakurių reikalams. Žinoma, kad taip būtų būvę kuogeriausiai. Viena, — kad kunigai šiandien gali pragyventi ir be tos mėnesinės algos — 100 litų; — jie turi taktiškas lietuviams, kuriems ne Vatikanas, o Lietuva pirmoje vietoje stovėjo ir stovės.

Apart klerikalinės spaudos, susūmima Lietuvos atstovo adresu ir komunistinė Brooklyno gazietė. Ji štai kokią „darbinikišką spyčią“ išdrožė:

ŽMONIŲ SVEIKATA
Ši skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

PAVOJUS SVEIKATAI IR GYVASCIAI IŠ IŠIGALĖJIMO TECHNIKOS.

Rašo Dr. J. Dagilis.

Per paskutines kelias dešimtis metų auganti civilizacija pagamino visą eilę svarbių technikos išradimų žmonių gerovei. Susisiekimo srityje orlaiviai padarė didžiausią perversmę, bevielės telegrafas, bevielės koncertų ir prakalbų perdavimas per tūkstančius kilometrų, filmu — visa tai sukūrė visą industriją, kur šiandien šimtai tūkstančių žmonių įvairių amatų sau duonos kasinį pelno; bet ir gydymo srityje technikos išradimai svarbios reikšmės igavo. Visą terapiją šviesos, rentgeno spindulių ir radium pagalba taip prasiplatino, kad šiandien nė vienas geresnis gydytojas be šių įrankių apsieiti negali.

Bet šių visų modernų technikos įrankių vartojimas ne be pavojaus pasirodė, net atsirado visa eilė naujų ligų, kurios be šių naujų technikos išradimų nebuvo žinomos, ar bent mažai ištirtos. Taip išigalėjant augstumoje orlaiviams, aiškiau apsirėiskė taip vadinama aukštumų liga, arba orlaivių liga. Jau ir iš seniau buvo žinoma, kad ko aukščiau žmogus nuo žemės pakikelia, tuo sunkiau jam buva norimą darbą atlikti, ar vien savo kelionę tęsti, sakydim lipant į kalnus. Priežastimi to yra sumažėjimas oro spaudimu prie kurio žmogus čia ant žemės buvęs nėra pripratęs ir stoka rugšties degnozio, be kurio žmogus gyventi negali. Jau 4,000 metrų aukštumoje, skaitant nuo paviršiaus jūros, pasirodo gyvasčiai pavojingi apsirėiskimai, 8,000 metrų aukštumoje jau pasitaikė, kad lakunai negyvais žemėn nukrito. Vien iš priežasties rugšties degnozio, kurio tiek mažai aukštumoje tebesama, žmonės turėjo uždusti, nes bandymais patirta, kad lakunai rezervuoruose su savim rugšties degnozio pasiēmę galėjo pakilti ir virš 10,000 metrų aukščio, šiomis dienomis pasisekė vienam prancuzui nėti iki 12,800 metrų pakilti, be pavojaus žmogaus gyvasčiai. Aukštumų ligos apsirėiskimai buva maždaug toki: žmogaus kraujau gyslose pakyla kraujospaudimas, atsiranda galvos sukimas, vėmimas, galvoj spaudimas, prasimuša kraujas iš nosies, burnos, pagaliau apleičia žmogų šamone ir jis miršta. Nelaimė, užpuola nepripratusį lakuną kad ir nedidelėj aukštumoje nors pirmi simptomai aukštumų ligos, tai jis, žinoma, jau nebegali orlaivį suvaldyti, iš to atsiranda ne tik jo gyvasčiai pavojus, bet ir tų, kurie su juo lieka. Nekurių laikų galima dar laikytis giliai kvėpuojant pirmiems ligos apsirėiskimams pasirodžius. Žinoma, susisiekimo orlaiviais nekelama taip aukštai užtat ir pavojaus nebėsa aukštumų ligos, tai pasitai ko lenktynėse, kada lakunai vienas už kitą aukščiau pakilti nori, ar aukštus kalnus perlėkti. Toki pat apsirėiskimai yra ir kalnų ligos iš tos pat priežasties, kurie jau ir iš seniau žinomi. Pranaoma, kad ir paskutinė Mont-Everest ekspedicija iš tos priežasties nepasisekė.

Kitos rusės pavojus grėsia žmogaus

liu narių žėidimą. Savo kalik boji šiolei beveik negaudavome. Rinkimas aukų privalo būti laisvas, bet neprivertinas. Kun. J. Tai mat delko visas klerikalinis pasaulis pradėjo „gvolta“ kelti prieš panaikinimą kunigams algų. Vadinasi, apie pusant milijono litų kas metas į klerikalų partijos fondus įplaukia iš valstybės išdo kunigų algomis. Todėl ir vėta pašūkauti apie „šventvagystes“ ir „bažnyčių plėšimus“, kad tų budu užtikrinus ir ateičiai tas milijones įplaukas klerikalų partijos reikalams.

DIKTATORIŲ KELIU. „Liet. žiniose“ praneša: „Rugpjūčio 19 d. Klaipėdos Seimelio posėdy inėšė skubotų pasiulymą Seimelio vardu atiduoti teisimui laikraštį „Memelwarte“ už neva Seime-

sveikatai ir gyvasčiai gatvė, ypatingai dideli miestai, kaip New Yorkas, Londonas, Berlinas, Paryžius ir kiti: automobiliai, tramvajai užkariavo šių miestų gatves, neminiu jau motoro dviračius; perėti gatvė galima vien tam tikruose punktuose, kur judėjimas reguliuojamas, be baimės buti suvažinėtam. Amerikoje, regis, žmogų gatvė suvažinėti, tai priprastas apsirėiskimas, net laikraščiai apie tai jau nieko neberašo. Londone ar Paryžiu, kur susisiekimo reguliavimas gerai organizuotas ir žmonės išauklėti reguliuojančio susisiekimą klausyti, retai ką suvažinėja. Pavyzdžiui, jau Berlyne, kur penkis kart mažiau automobilių, nė Paryžiu, daug daugiau suvažinėjama. Na, o kiek užsimušą patys važiuojant automobiliais, ar tai pasigėrę, ar beprotiškai greit važiuodami?!

Kinomotografai, kurie ne tik Europoje, Amerikoje, bet ir Chinuose, Japonijoje, Indijoje prie populeringiausių pramogų ir auklėjimo budų plačių masių priklauso ir gausiai lankomi gali buti irgi priežastimi įvairių žmogaus susirgimų, ypatingai akių. Ilgesni laiką ir atydziai sekant tuos mirgančius paveikslius, pradeda akių raumenys nuilsti ir atsiranda skausmas akyse, kuris kartais labai nemalonus gali buti, bet ranybej ir atsilyse greitai praena jokių gilesnių ir pavojingesnių pasekmių nepalikę. Filmų artistai, kurie priversti buva intensingoj šviesoje dirbti, nekarta turi savo amatą apleisti, nes atsiranda akies vidury uždegimas, žinoma kartu ir akių susirgimai.

Prie sunkesnių nelaimės atsitikimų priklauso nusideginimai elektros jėga. Reikia stebėtis, kad prie taip platau elektros vartojimo, palyginamai mažai nelaimės atsitikimų priškaitoma, ir laimei, šie nusideginimai ne visuomet prie mirties veda. Žinoma, ko didesnė elektros jėga buva, to didesnis pavojus; bet kartais ir menka jėga gali žmogų užmušti. Yra pastebėta, kad, sakysim, maudanties vaniu, kur daug geresnės sąlygos elektros jėgai bėgti, nė sausumoj, atsitiko, kad bile kuris, palietęs metalinį elektros lempos paviršių, buvo užmuštas. Šiaip nusideginimai gali buti labai sunkūs, ypatingai odos paviršiaus, žmogus gali šamoneš nustoti, kvėpavimas ir kraujoj cirkuliuojimas gali sumenkėti, sunkesniuose atsitikimuose žmogus miršta.

Ir rentgeno spinduliais, ar radium, kurie šiandien nepaprastai didelės svarbos terapijoj turi, galima sunkiai nusideginti. Prieš 20 iki 30 metų, kada kenksmingas šių spindulių veikimas dar nebuvo patirtas, ne tik daug ligonių, bet ir pačių gydytojų sunkiai nukentėjo, net iš to mirė. Šiandien rentgeno spindulių vartojimas nėra pavojingas, neš visos apsaugojimo priemonės jau išrastos, tik reikia jomis mokėti naudotis. Menkesni nusideginimai reiškiasi tuom, kad paraudę odos paviršius už dviejų trijų savaitių pradeda luptis, o toj vietoj atsiranda tamsesnė oda. Jeigu nusideginimas sunkesnis buva, tai toj vietoj atsiranda ilgesniam laikui prabėgus žaizdos, kurios labai sunkiai gyja ir didžiai skauda. Nekarta iš šios priežasties jau prisiėjo ne tik pirštus, bet rankas, ar kojas nupiauti. Net vežys atsirado nudgeintose vietose.

Taigi visi aukščiau minėti technikos išradimai yra labai naudingi žmonėms, jei jais mokama apsieiti, bet ir pavojus žmogaus sveikatai ir gyvasčiai iš to nereikia užmiršti. Karaliaučius (Vokietijoje).

NAUJAS LAIKRAŠTIS.

Su rugpjūčio mėnesiu pradėjo eiti Westville, Ill., naujas mėnesinis žurnalas „Bangos“, kurį leidžia „Lietuvių Tautinė Katalikų Bažnyčia“ kaip savo oficialų organą. Atsakomuoju redaktoriumi pasirašo kun. M. J. Zvalionis. Laikraštis visuotinio žurnalo formato 16 puslapių, gana švairiai išrodo ir sugebai pirmas numeris sureda guotas. Prenumeratos kaina metams: Jung. Valst. \$2.00; Lietuvoje ir į kitas šalis \$2.50; pavienis num. 20c. Adresas: „Bangos“, 219 W. Main St., Westville, Ill.

ŽMOGAUS SENOVĖ

Sekant H. Van Loon'ą,
paruošė V. K. R.

(Tąsa)

Žmogaus smagenys, kurios iš akmenų išgalvojo plaktuką-kirvį, parengėsi, kad galima pražuti, pradėjo galvoti ir mąstyti ir atsiekė to, ko ligšiol žmogus dar nebuvo atsiekęs.

Pirmučiausia iškilo apsiausto klausimas. Per šaltą buvo, kad galėjus vaikščioti, kai ir pirma, be niekur nieko ant nugaros. Žieminių šaltuose kraštuose gyvenančius bizonus ir miškas saugoja nuo sniego ir ledu tankus sunkus kailiai. Žmogus neturėjo tokio kailio. Jo oda buvo plona, jautri, tad ir teko jam daug kęsti.

Jis išrišo šį klausimą labai paprastu būdu. Iškasęs duobę, pridengė ją šakomis, lapais ir žolėmis. Atėjo meška ir įpuolė į tą sląstų duobę. Žmogus laukė, ligi žvėris nusilpo, neturėdamas maisto ir paskui jau užmūšė jį dideliais akmenimis. Aštriui titnago šmota nulupo kailį nuo meškos nugaros. Paskui išdžiovino jį prieš tą saulę, kokią turėjo, užsimetė ant pečių ir jau galėjo džiaugtis ta šiluma, koki saugojo meška nuo šalčio.

Paskui atėjo pastogės klausimas. Daugelis žvėrių buvo pratę miegoti tamsiose urvuose. Žmogus ir čia sekė jų pavyzdžius ir ieškojo sau kokio nors tamsaus urvo kalnuose. Čia jis turėjo gyventi drauge su didžiuliais šikšnosparniais, su visokiais vabalais ir šliauzliais, bet jis to viso nepaisė. Naujame savo bute jis jautėsi šiltes ir to pakako.

Dažnai, audrai užėjus, žaibas pakirsdavo medį. Kartais ir visas miškas sutlepiodavo. Žmogus matydavo miškus degant. Priėjęs arčiau, karštis vydo į šalį. Dabar žmogus prisiminė, kad ugnis šilta.

Ligšiol ugnis buvo jo priešas. Dabar ji liko jo drangas. Išgriuves senas medis, įvilktas į urvą, ir uždegtas iš degančio miško atneštomis žarijomis, teikė jo urvui nepaprastą malonios šilumos.

Galite sau sveiki įjuoktis. Visi tie dalykai atrodo labai paprasti. Jie yra mums paprasti dėl to, kad pirm daugelio amžių kas nors buvo gana gudrus ir pradėjo apie tuos dalykus galvoti. Nėra abejonės, kad žmonės tuo metu daugiau domėjosi tuo urvu, kur pirmu kartu pasirodė ugnis, ne kaip mūsų gadinėje stebėtumeis, kai kur nors ukinkino grėioje atsiranda elektrės šviesa.

Kad pagaliau gudragalvis vyras sugalvojo įmesti smotą mėsos į karštus pelesnius, pirm valgyti, tai tas faktas tiek prisidėjo prie to meto žmonių žinijos, kad urvo žmogus jautėsi pasiekęs civilizacijos ženklu!

Šiandien, kai girdime apie kokį stebėtiną išradimą, visi didžiuojamės. „Ką gi daugiau“, klausiate, „žmogaus protas beįgalvos?“

Ir šypsomės, pasitenkinę, nes gyvenime visų stebėtiniausioje gadinėje; niekas

dar niekados nėra atlikęs tokių stebuklų, kai musų inžinieriai ir chemikai.

Pirm keturiųdešimtųjų tūkstančių metų, kai pasaulis, rodos, buvo beužšalęs visiškai, neapsirengęs, nesiprausęs urvų žmogus, pešęs savo gelsvais nagais ir dideliais baltais dantimis pirmą kartą išmėgė, mėtęs plunksnas ir kaulus ant tos pačios aslos ant kurios jis su visa savo šeimyna turėdavo miegoti, jautėsi taip jau laimingas ir taip jau gerėdavosi pats savi, kai išmoko karštose pelenuose pakeisti žalią mėšą į gardų valgį.

„Koki stebėtiną gadinę“, jis sušuko. Gal taip jis ir sakydavo, atsigulęs tarp skeletų puvančių žvėrių, kuriais maitindavosi; gal jis svajojo apie saugumą, kai jo urve lakiojo dideli, kai maži šunyčiai, šikšnosparniai, kai tarp maisto liekanų švaistėsi katės dydžio žiurkės.

Dažnai urvas, slėgiamas akmenų, užgrūdavo. Tuomet žmogus pražudavo tarp savo aukų kaulų.

Už tūkstančių metų paskui antropologas ateina čia su savo spateliu ir vežimu. Jis kasa, kasa, ligi atranda senovės amžių tragediją, apie kurią šiečia teko suminėti.

AKMENS GADYNĖS UŽBAIGA.

Kova kad išlikti gyvais tais šaltųjų metais buvo neįmanoma baidi. Išnyko pasaulyje daugybė žmonių ir žvėrių, kurių kaulus dabar atranda mokslo vyrai.

Šaltis, alkis ir vargai nušlavė visas tautas. Iš pradžios žudavo vaikai, paskui — suaugę žmonės. Seniai budavo paliekami malonei laukinių žvėrių, kurie skubindavo užimti apleistus ir nebeginamus urvus. Paskui kitokios klimato permainos, ar gal laipsniškas mažėjimas ore drėgmės nebeleidė ir šitiems grobonimis išlikti, ir jie buvo priversti slapstyti Afrikos džunglių tankumnyuose, kur ir dabar dar tebegyvena.

Šita istorijos dalis yra labai sunki, nes ta permaina, apie kurias tenka kalbėti, buvo labai lėtos ir labai laipsniškos. Gamta niekados nesiskubina. Ji turi visą amžinybę, kurioje gali siekti savo tikslo ir keistai pasaulį taip, kaip jai tiktina.

Prieistorinis žmogus per gyvenę bent keturias gadinę, arba eras, pirm, ne kaip atslinko ant slėnių ledai ir užklojo didesnę Europos žemyno dalį. Paskutinė šitoki gadinė užsibaigė apie 30 tūkstančių metų tam atgal.

Nuo to jau laiko žmogus paliko aiškias žymes savo buvimo, palikęs mums įvairius įnagius, ginklus, brailinius. Išeidami iš to, galima sakyti, jog istorija prasideda nuo to laiko, kai užsibaigė paskutinioji šaltųjų gadinė.

Begalinė kova už gyvybę, už išsilikimą, išmokė žmones daugelio naujų dalykų. Akmenis ir medžio įnagiai

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

APVERTINIMAS.

Kas tau gyvenime priklauso
Imk, naudokis ir džiaugkis!
Kurs sąžinės balso neklauso
Turi kelio greitai traukis.

Nedėkingumas už koki nors padarytą kam gerą, pasmerkiamą kiekviename atsitikime.

Nedėkingumas visuomet apsiereiškia pas saumylius; saumylis žmogus niekuomet nebus dėkingas savo kad ir geriausiam draugui už padaromą jam gerą.

Nemažai rasime tokių sutvėrimų, kurie jaučiasi ir elgiasi taip, kad rodos pasaulis jiems skolingas viską, kas tik abelnarve gyvenime randasi. Tokie žmonės niekuo daugiau nesirūpina kaip tik pasiminti ką kiti turi pagaminę ar suteipę. Jie nereikia jokio specialio prašymo, jie nejaučia jokio dėkingumo tiems, kurie sunkiai įgijo tą, ką tokis nedėkingas sutvėrimas lengvai gali pasiimti.

Kurie nemoka apvertinti kitų teikiamus patarnavimus, malonius atsinešimus, nelaimėje pasigailėjimus, tai ima viską nuo kito be jokios obligacijos, nemanydami niekuomet atsi-teisti. Niekuo daugiau nėra toks žmogus kaip grynas egoistas, saumylis; jis nesijaučia einas į skolas, kad tas skolas kada nors ir kokiū nors būdu turės atlyginti. Jis viską ima kaip savo nuosavybę, nė gero žodžio nepasakydamas. Jis nemato reikalo apvertinti kito žmogaus gerumą ir tuo patim atsilyginti. Jei nenori būti kitam skolingas, tai neprivalai nuo kito imti, o jei ką nors priimi, tai turi ir atiduoti; kitaip elgdamiis neišgal galėsi imti. Ateis toks laikas, kad kreditoriai pareikalaus savo ką tau bus suteikę.

Kiekvienas iš mūsų turime užsidirbti tą, ką turime; nė vienam veltui dalykai neatėina.

Koliai jaunas, gabus, patraukiantis prie savęs kitus, tad ir sekasi tau lengvai naudotis kitų gėraširdingumu. Nebuk nors užsispyrėliu ir mokėk atatinkamai apvertinti kitų geradringumą. Jei nesielgysi su žmonėmis žmoniškai, atsimek kad žmonės pradės nuo tavęs šalintis ir tuomet pajusi vienas pasaulyje esąs be jokių draugų. Tuomet tave tavo paties sąžinė pradės persekoti. Nerasi sau ramios vietos; tavo šešelis tave gązdys, paskui tave sekiodamas.

Jei tau patinka draugingumas kitų, o tu jiems panašiu draugingumu neatsimokėsi, tai užtikrinu tave, kad laikui bėgant pasijusi netekęs tų širdingų draugų. Atsidsirsi tokių tarpe koks ir pats esi.

Butinai privalai mokykis suprasti kitų teikiamus tau malonumus, kad suprastum jų tikrą vertę.

Nedėkingumas reiškia mirtį — tik mirtis viską ima, o nieko neduoda. Ji atima žmogaus brangiausių daiktų — gyvybę ir nepasako niekam nė dėkui. Gyvi ir gyvenanti sutvėrimai turi gauti atlyginimą už tą, ką kitam duoda. Šitos taisyklės nė vienas neprivalo pamiršti.

Netik žmogus pageidauja dėkingumo, bet ir gyvuliai to reikalauja. Kuomet gyvūlys atlieka kokį patarnavimą žmogui, rodos kiekvienas esame patyrę kaip jis jaučiasi patenkintu, kai žmogus jį nors paglosto ir maloniai į jį prakalba. Jei gyvūlys supranta jo patarnavimo įvertinimą, tai ką ir bekalbėti apie žmogų, kuris skaitosi civilizuotas sutvėrimas ir tuo labiau reikalauja sau prideramo apvertinimo už savo gėraširdingumą.

Saumylis žmogus, kuris kitų pečiais kopija prie turto ar garbės, niekuomet netapo garbingu nė turtingu. Greičiau puldamas nuo kitų pečių sau sprandą nusisuka.

Jei sieki prie turto, turi būti darbštus, taupus, gudrus; jei nori garbės, turi būti kantrus ir energingas, pasišventęs garbingiems darbams. Jei nori būti mylimas turi turėti pakantą kitų, ir mylėti tuos, kurie tave myli. Gyvenime nieko nėra vienpusiško: visuomet turi būti lygsvara. Ir ta lygsvara tik tenais gali pasilaikyti, kur abidvi pusės palaiko vienodą svarumą.

Gamtoje mes turime tas dvi ypatybes veik kiekviename žingsnyje: mokam džiaugtis ir liudėti, galim juoktis ir verkėti, turime dieną ir naktį. Nors miestuose artificialėmis elektros šviesomis apšviestiama gatvės taip kaip ir diena; galima skaičiuoti laikraščius, pažinti iš tolo žmones, bet be dienos šviesos greitai nusibostų gyventi, nes greitai pasigestumėm saulės šviesos.

Tatai mokykimės iš gamtos. Nebukime vienpusiškais kaip ta šalčio geležinė mirtis, kuri viską ima, o nieko neduoda.

liko taip jau paprasti, kaip ir šiandien yra plieno ir geležies įnagai. Iš lengvo vietoj paprasto, nedailaus titnago kirvio atsirado dailiesnis, aptašytas; šis jau buvo patogesnis ir geresnis vartoti. Su šitokiu kirviu žmogus jau galėjo pulti daugelį visokių žvėrių, kurių malonėje pats budavo ligi to laiko. Bet žvėrių skaičius taip jau sumažėjo. Mamonto jau nebebuvo. Gauruotas tauras pasitraukė į žiemius. Tigras visai pabėgo iš Europos. Uolų meška nebepuldinėjo žmonių. Silpniausio ir, galima sakyti, bejėgio gyvio — žmogaus — smagenys išrado tokius badius naikinimo įnagius, kad jis, tasai žmogus, liko visų kitų gyvių valdovu ir viešpačiu.

Vieną didelę pergale kovėje su gamta sekė visa eilė kitų. Urvų gyventojas, apsiginklavęs visokiais įnagiais medžioklei ir žvejybai, dairėsi naujų gyvenimui vietų. Geriausias gyvenimui progas teikė upių ir ežerų pakraščiai. Taigi žmonės apleidžia urvus ir kraustosi prie upių ir ežerų.

Žmogus dabar galėjo vartoti kirvį, tad nebe daug teirėskė nukirsti medis. Per daugybę amžių paukščiai dirbdavo savo lizdus, medžių šakose, iš šupuliuų ir žolių. Žmogus pasekė jų pavyzdžiu. Jis taip jau pasidirbo sau lizdą ir pavadinė jį savo „namais“. Jis, išskyrus kaikiurias Azijos vietas, nelipo gyventi į medžius, kurie atrodė tam tikslui ir per maži ir per silpnai.

(Daugiau bus)

PASIGAILĖJIMAS

Vertė Leonas Vėikauškas.

Dešimtą valandą vakaro grovas de Sagreda įėjo į bustą kluho Kapucynų bulvare. Kapeldinieriai viens už kito skubėjo, paimti nuo jo lazdelę, blizgantį cilindrą, nuvilkti skoningą palatą, po kuriuo grožėsi nepakitinto baltumo maniška, žiedelis gartenijos aselėje ir visas juodai-baltas svetingas „mundierius“ skoningo džentelmeno, tik tai ką atsistojusio iš už skobnio.

Kluho visiems buvo žinoma, kad grovas suiręs. Jo stambus lobs prieš penketą metų pridaręs triukšmo Paryžiuje, — dėka to, kad su žibėjimu buvo mėtomas į visas keturias puses, — dabar jau išsekė. Grovas gyveno tikrai liekanomis buvusio puikumo, panašiai toms aukoms laivo sudūžimo, kurios baigia valgyti savo paskutinį išteklių besinešiojančio po jurą valtelę. Tie patys liokajai, ką taip mitriai tarnavosi jam, žinojo apie jo nelaimę ir už akių kalbėjo apie tai. Bet jam būnant nė pas vieną iš jų niekuomet nepasirodydavo išraiškos nachališko žingeidavimosi bespalvė, vandeniutuose akyse. Jis buvo toks didus ponas ir išmėtė savo pinigų su tokia „šiku“! Prie to dar jis priklausė tikrai amžinai aristokratijai, neretai įteigiančiai ypatingą, rimtą pagarbą daugeliui iš tų dabartinių Paryžiaus piliečių, kieno prabochiai padarė didžiųjų revoliuciją. Tai nebuvo lenkų grovas iš tų, ką gyvena sąskaiton kokios nors pagyvenusios turtuolės, ir ne italų markizas, kartais papuolančius šulerystėj už lošiamoj skobnio. Tai buvo „gidalgo“, ispanų grandas! Kuris nors iš jo protėvių figuravo kadaise tarpe veikiančių asmenų „Sid“, „Riny Blaso“ arba kitų heroinių pjesių, duodamų teatre.

Grovas įėjo į kluho svetainę su augštai iškelta galva, išdidžiu žingsniu, eisenoje sveikindamas draugus lengva šypsena, kurioje buvo suvienymas vertingumo ir atvangumo. Jam buvo metų iki keturiasdešimties; bet jis vis dar likosi „gražuoliu Sagreda“ — kaip jį apkrikštijo prieš keletą metų prieš tai žvaigždės ir žvaigždėlės Paryžiaus pusiausviečio. Keletas sliekelių žilų plaukų ir lengvos raukšlėlės, trikampiu sudidėje ties apačia antakių, minė išlaidą jęgų staigiai pergyventos buities, reikalavusios nuolatinio kraštutinio įtempimo iš gyvenimo mašinos. Bet akys buvo dar jaunos — skaidrios ir liudnos; akys, už kurias draugai ir draugės grovą vadino „mauru“. Vikontas Tremisinjeras, žinovas ispanų senovybių, užsitarnavęs už savo tris akademine premiją, vadino jį „Velaskes“, patenkintas atsitikimu parodyti savo žinojimą ispanų dailės, del priežasties tamsaus rusvumo grovo įpuolančio į alyvinį toną, jo rimtų akių ir puikių juodų usų.

Kluho visi kalbėjo apie suirimą grovo su nuosirdžia užuojauta. Vargšas! Toks simpatingas žmogus! Ir nebuvo numatomas jokio palikimo, kuris galėtų jį išvaduoti, ir nesirado jokios amerikoniškos milijoninės, kuri įsimylėtų jį jo gražumą ir jį jo titulą!. Reikėjo griebtis ką nors daryti, kad išgelbėti jį. O jis čjo, apsuptas tuo tylu ir šypsanėiu pasigailėjimu, ir nematė jo. Jisai priimdavo už išreiškimą pasigrožėjimo — tai, kas buvo išreiškimu užjauniančio gailėsčio. Versdamas save meluoti ir apsimesti, kad išlaikyti prestižą butų metų, jis buvo įsitikinęs, kad apgaudinėja visus — tuomet kai tikrumoje apgaudinėjo tik tai save patį.

Sagreda nedžiugino savęs jokiomis rožinės spalvos iliuzijomis kaslink ateities. Visi giminaičiai, kurie galėtų jam padėti, savalaikiu užrašymu, spėjo jau padaryti tai senai-senai, nuėję nuo gyvenimo senos. Pas jį likosi dar Ispanijoje tolimi giminaičiai, atstovai garsių šeimynų, surišti iš senos juo gimine ne tiek ryšiais kraujo, kiek istoriniais santykiavimais. Jis buvo su jais ant „tu“, bet gerai žinojo, kad gali laukti iš jų tik tai gerų patarimų ir gimnaitiškų pamokymų už savo išlaidumą. Penki metai nebuvo puikumo pavertė jį nieka visą turtingą piniginių bagažą, su kuriuo Sagreda kuomet tai pribuvo į Paryžų.

Andaluzijos žemdirbiai — arendatoriai, dirbusieji jo pavaldėtose žemėse, papuoše pas naują valdytoją, taip ir nepamatę butojo, visnomet nebuvusio namie. Šeimyniniai dvarai grovų Sagreda netrukus buvo vėl parduoti ir susmulkėjo, papuoše įvairias rankas... Paryžius ir žibantieji kuror-

tai per keletą metų prarijo palikimą eilės amžių.

Atsiminimas apie pridariusius triukšmo ryšius su dviem aktrisėm, eleginės šypsenos tuzino pasaulinių ponių, praecinama garbė keleto dvikovų, žinomas prestižas drąsaus ir berupstingo lošiko ir pagaliaus reputacijos džentlmeno, riteriški smulkiningo klausimose garbės, — štai visa, kas likosi „gražuoliui Sagredui“ nuo buities didybės...

Jis gyveno sąskaiton buto prestižo, griebdamasis naujų paskolų pas profesionalius lupikus, besiviliančius, jog jo aplinkybės kuomet nors gali pasitaisyti. Pats jis kalbėjo sau, jog jo likimas išspręstas. Kuomet paskutinės priemonės nebefartaus, reikėjo priimti galutiną sprendimą. Atimti sau gyvybę? Ne! Žmonės, panašūs jam, griebiasi sauzudybės tik del kartinės skolos arba del pareigų garbės. Jo protėviai laikais turtingumo ir garbės būdavo skolingi didžiulės sumas žmonėms, stovėjusiems žemiaus ju, ir nepamandydavo delei to apie sauzudybę. Kuomet jam bus atsakyta kredite, kuomet skolintojai ims grąšinti jam skandalu — jis padarys ant savęs pastangą ir atsipėš nuo Paryžiaus gyvenimo. Daugelis iš jo protėvių buvo kareiviais ir kolonizatoriais. Jis vyks į Alžyrą ir įstos volanteriu į eiles vietinės europiečių ginkluotosios jėgos, arba persikelis į Pietinę Ameriką, kadaise užkariautą jo protėvių, ir liks ten nors ir piemeniu tarpe dykingų lygumų Čili arba begalinių stepų Patagonijos...

Prieš tai, kai įstoti į tą sunkų gyvenimo periodą, vertintai jį prie nuolatinio lavavimo, Sagreda tiktaai ką pergynom gerąjį laiką savo buities. Grįždamas iš savo paskutinės kelionės į Ispaniją — kame jis likvidavo liekanas savo lobia — jis atsivežė su savim moteriškę, kuri mylėjo jį. Tai buvo kukli mergaitė iš provincijos, apakinta jo prestižu ir titulu; jos paklusniamie ir karštame prisirišime prie jo buvo tiek pat nedrąsaus nusilenkimo, kiek meilės. Moteriškė!.. Sagreda pirmu kart suvokė visą reikšmę to žodžio, — taip, lyg pirmiau niekuomet nesuprato jo. Vienintelė moteriškė buvo jinai — draugė jo dabartinės buities. Nervingos ir neprisotinamos numylėtinės butojo laiko, su jū ištepotois šypsenomis ir jausingais sugudravimais, nuėjo į tolimą praitį, lyg prigulėjo kitai žmonijai...

Ir dabar, kuomet jis rado tikrą žmogą, — išnyko amžinai gerbuvis! Kuomet atėjo negandas — radosi kartu su juo meilė!.. Sagreda kartėni gailinosi nustotojo turto ir grumėsi už savo padėtį. Jis gyvenė pačiame name, nesutruimpindamas išlaidų, darydamas savo numylėtiniai tokias pat brangias dovanas, kokias darydavo pirmutinėms savo draugėms, ir džiugindamas save beveik tėvišku džiaugsmu matant vaikišką nustebimą ir naivų pasigėrėjimą vargšės mergytės, apakintos puikumu Paryžiaus prabangos.

Sagredo žuvo. Bet žuvo su šypsena ant lūpų, patenkintas savi, patenkintas savo buičia, tuo saldžiu sapnu, kuris turėjo būti jam paskutiniu — ir tęsėsi kokiū tai stebuklu. Laimė, taip beailestingai apleidusi jį paskutiniai metai, kuomet jis pralošdavo likučius savo nuosavybės Monte-Karlo'je, Ostende ir Paryžiaus klubuose, — laimė dabar lyg emė jam šypotis. Kiekvieną vakarą, papietavęs su mylimąja drauge madiniame restorane, jisai nuveždavo ją į teatrą, o pats vykdamo į klubą — vienintelę vietą, kame jis dar galėjo laukti geradarybių nuo likimo. Tai nebuvo didelis lošimas. Vien tik keletas partijų ir ekarte su artimais prieteliais, draugais jaunystės, tęsusius linksną gyvenimą dėka turtingų palikimų, arba sustiprinusių savo gerbuvių pagalba sekmingų jungtvių ir išlaikiusių nuo viengubiškos buities įprotį lankyti pasaulinį klubą.

Kaip tik tai grovas sėsdavo su kartomis rankose prieš vieną iš savo prietelių, laimė tučtuojaus pasirodydavo jo pusėje. Visi kiti pralošdavo perdėm, ir kiekvieną vakarą tai tas, tai kitas iš naujo kvietė jį lošti. Išlošimai buvo ne Dievas žino kokie — kartais dešimts auksinių, kartais dvidešimties penki; atsitikdavo, kad Sagreda išeidavo su keturiasdešimtis auksinių piniginių. Betgi tas kulkus, beveik kasdieninis atpludis iki žinomo laipsnio užpildydavo tuštumus kasdieniniame grovo biudžete. Jis galėjo apsupti mylimą moteriškę ženklais įsimylejusio įėjimo ir domės.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

VEIKIMO LAIKUI BĖ- SIARTINANT.

Baigiasi jau vasaros se-
zonas ir kartu su juo mi-
sibaigs išvažiavimai į miš-
kus, visokios atostogos ir vi-
suomeniniame ir kultūros pilko-
darbuose prasidės judėjimi-
mas mokyklose, svetainėse,
teatruose ir kitur. Orui at-
vėsus ir žmogaus energija at-
tygja, atsiranda didesnis noras
ka nors gero sau ir kitiems pa-
daryti. Pasimokinimas gerų ir
naudingų gyvenime dalykų pačiam ir
kitų to paties pamokinimas ir
yra tuo geru ką galime sau ir
kitiems padaryti. Ne-
užtenka vien medžiaginę
žmogaus gyvenimo pusę pa-
tenkinti — žmogaus dvasia, jo
siela irgi reikalauja mai-
sto ir reikalinga apdaro. Ir
toku žmogaus sielos maištu
yra kultūrinis veikimas, o
jos aptarimas yra tobulėjimas
žmogaus proto apšvietos ir
kultūringumo plotmėje.

Žmogus yra jau tokio
laipsnio pasiekęs, kad jį pa-
tenkinti vien medžiaginės
pusės aprūpinimu negalima.
Net ir pačios prigrimitas
duotas žmogui instingtas
siekti laimingesnį, švieses-
nio, tobesnio gyvenimo.
Matome daugelį žmonių, ku-
rie savo medžiaginius reika-
lus stato antroje vietoje ir
pirmu jų rūpesniu yra kul-
tūrinis veikimas, paties švie-
tinas ir kitų žmonių švie-
timas. Neretai stebimės iš
tokių žmonių, kad jie taip
savo būtiniuosius kasdieninio gy-
venimo reikalus apleidžia ir
kaip nekuri vadina — „vė-
jus gaudu“ ir be jokio at-
lyginimo kitų naudai dirba.
Toki pasišventę žmonės kul-
tūros ir visuomenės reika-
lams ir yra tie apsigimę ne-
nuoramai, jei taip galima
juos pavadinti, kurie nepa-
sitenkina vien medžiaginiu
savo reikalų aprūpinimu.
Jei tokių žmonių gyvenime
nebutų, tai mes nei šiandien-
inės kultūros neturėtumėm.
Tik pačios prigrimitas
duota žmogui nerami
siela sukūrė mums dvasios
ir sielos turtus, kuriais šian-
dien kiekvienas gėrisi, dva-
sinį maistą iš jų semia. Kiek
kultūringesniais žmogui iš-
rodo, kad žmonijos gyveni-
mas būtų stačiai neįmanomas,
jei mes neturėtumėm
mokslo ir įvairių technikos
veikalų, jei nebutų dailios
literatūros, muzikos,
dainų, tapybos, skulptūros
ir kitų dailės kurinių. Be
tuo viso žmogaus gyvenimas
būtų monotoniškas, juodas,
be jokios nusizadinimo pro-
švaisės.

Ir šitie visi pinigais ne-
nupirkami turtai sukurta
tik neramosios žmogaus sie-
los pastangomis, už kuriuos
nei vienas nesitikėjo gauti
bent kokį atlyginimą, ku-
met tos kurinių temos gimė
jo sieloje, jo protė. Kiek-
vienas tai darė vien dėlto,
kad kitaip jis negalėjo nu-
raminti savo sielos, savo
dvasios balso siekti prie
grožės, prie dailės, prie ža-
vėjančių galingos muzikos
akordų. Šita pačios pri-
gimties dovana žmonijai
yra labai brangi ir be jos
žmonijos gyvenimas būtų
sunkus, nepakenčiamas.

Neretai kiekvienam iš
mūsų priseina pergyventi la-
bai juodi ir suniurę gyveni-
mo momentai. Beveik kiek-
vienam žmogui priseina
skaudžiai nusivilti gyveni-
mu ir perkenėti dvasios
skausmus klaidomomis pilko-
darbuose. Ir tokiais momen-
tais žmogus suranda susira-
minimą knygas skaitydama-
mas, muzikos klausydamas
ar dailės kurinių žiūrėda-
mas. Taipgi daugelis žmonių
suranda savo skaus-
mams ir nusivylimams nu-
raminimo šaltinių veikdamas
naudingus visuomeninius
darbus, ar tai mokslo pažan-
gą gilindamas, ar dailės sri-
tyje dirbdamas, ar pagaliau
pats šviesdamasis ir kitus
šviesdamas, nelaimingųjų
žmonių gyvenimą paleng-
vindamas ir patarnaudamas
tiems, kurie jo pagalbos rei-
kalingi. Taigi jei nebutų
gyvenime kultūrinis žmo-
gaus dvasios ir sielos turtų,
tai ir pats gyvenimas būtų
tuščias, šaltas, klaidus.

Tiesa, ne visi žmonės pa-
siekia naudotis tais kultūri-
niais turtais — ne visiems
duotas žmogui instingtas
siekti laimesnio, švieses-
nio, tobesnio gyvenimo.
Matome daugelį žmonių, ku-
rie savo medžiaginius reika-
lus stato antroje vietoje ir
pirmu jų rūpesniu yra kul-
tūrinis veikimas, paties švie-
tinas ir kitų žmonių švie-
timas. Neretai stebimės iš
tokių žmonių, kad jie taip
savo būtiniuosius kasdieninio gy-
venimo reikalus apleidžia ir
kaip nekuri vadina — „vė-
jus gaudu“ ir be jokio at-
lyginimo kitų naudai dirba.
Toki pasišventę žmonės kul-
tūros ir visuomenės reika-
lams ir yra tie apsigimę ne-
nuoramai, jei taip galima
juos pavadinti, kurie nepa-
sitenkina vien medžiaginiu
savo reikalų aprūpinimu.

Taigi kultūrinis visuome-
ninis veikimas yra būtinas
kiekvienam žmogui, nes tuo
budu jis pats kultūriškai ir
priseda prie kitų žmonių
pakykėjimo link kultūros.
I šita svarbų veikimą negali
silinksminimą tam tikro bu-
relio žmonių; tai yra rin-
tas, būtinas darbas, be ku-
rto negali gyventi nei vienas
turintis jau padusį protą
ir atgijusią sielą žmogus.
Todel ir į Amerikos lietuvių
visuomeninį veikimą reikia
žiūrėti ne kaip vien į pasi-
linksminimą atskirų burelių
asmėnų, bet turime suprasti,
kad tuo būdu yra kuria-
mas kultūrinis mūsų gyve-
nimas. Tuo būdu mes švie-
čiame savo protą, auklėja-
me mūsų dvasios ir sielos
prakilnumą ir kartu su vi-
sa žmonija siekiame prie-
geresnio, prie malonesnio
ir skaitesnio rytojau.
Todel nuo visuomeninio
veikimo negali atsakyti tie
žmonės, kurių jėgos jam yra
reikalingos. Taipgi parei-
ga ir visų tų žmonių, kurie
jaučia būtinumą visuomeni-
nio veikimo, patiems viso-
mis išgalėmis tą veikimą
remti ir kitus prie to
traukti. Visuomeninis gy-
venimas ir kultūros kuri-
mas yra privalomas visiems
ir tik vienomis pasišventu-
siomis žmonių pastan-
gomis jo atlikti negalima.

Vieni dirbame tą svarbų ir
būtiną darbą, kiti paremkime
jį moraliai ir medžiagi-
niai ir tik taip sujungtomis
jėgomis veikdami padarysi-
me sau ir kitiems gero.

Su spalvų mėnesiu prasi-
deda veikimas viduje —
miestų ir miestelių svetainė-
se. Taigi šiūmi norime at-
kreipti dėmesį ir SLA. ku-
opų ir apskričių, kad ir
prieš mus stovi visa eilė
svarbių darbų šiuo veikimo
sezonu būtinai atliktinų.
Pirmoje vietoje stovi jau-
nuolių organizavimas prie
SLA. ir jų veikimo mūsų
organizacijos ribose vykima-
mas. Kiekvienos kuopos
būtina pareiga tuojuos su-
organizuoti jaunuolių ku-
opelę ir įkurti vakarinių mo-
kyklėlių, kurioje jaunuoliai
butų mokomi lietuviškai
skaityti ir rašyti. Šitų mo-
kyklėlių pareiga mokytį jau-
nuolius vaidinimų, dainų,
deklamacijų ir kuotankiau-
siai ruošti viešus vakarus,
kurijų programą tik vienį
jaunuoliai išpildytų. Šituo
budu bus pradėta auklėti
ateinančios jėgos mūsų or-
ganizacijai palaikyti ir jos
veikimui plėsti.

Toliau SLA. kuopos ir
apskričiai privalo rimtai
ruoštis prie rengimo agitai-
viškų prakalbų, sveika-
tos reikalais paskaitų ruo-
šimo ir visais kitais gali-
mais būdais dirbti rimtai
kultūros ir apšvietos darbą.
Atminties gerbiamieji SLA.
nariai ir darbuotojai, kad
tik veikdami ir visuomenę
prie mūsų organizacijos
pritrauksime ir sau ir ki-
tiesiems savo broliams — S. L.
A. nariams naudos padarysi-
me. Tik ta organizacija
tegalai turėti visuomenėje
užuojautes ir pagarbos, ku-
ri savo rimtu ir kultūringu
veikimu yra gyva ir be per-
stogės suteikia visuomenei
progos pasilinksinti, pa-
simokeyti prakalbose ir pas-
kaitose teikiamais svarbiais
ir naudingais pamokini-
mais. Be veikimo, be jokio
judėjimo kiekvienas kunas
yra pusiau miręs, taip ly-
giai yra ir su organizacio-
mis. Jei jose nėra jokio
veikimo, tai jos pusiau mi-
rę ir šviesesnės ateities jos
negali susilaukti.

Susivienijimo kuopos tu-
ri daug geresnę progą ir iš-
gales veikti, negu paprastos
vietinės draugijos. SLA.
kuopos savo veikimui para-
mos gali gauti iš Centro ir
iš apskričių. Ypač jauni-
mo organizavimo reikalu ir
medžiaginės paramos bus
galima suteikti tiek, kiek iš-
galės leis. Tuo tarpu kitos
draugijos tokios pagalbos
negali gauti. Todel SLA.
kuopoms būtų nuodėmė nie-
ko neveikti šituo svarbiu
reikalu ir kitais kultūriniais
ir poėtos organizacijos plė-
timo reikalais.

Daugelis SLA. kuopų jau
yra pasižymėjusių energin-
gu ir naudingų veikimu ir
jų nei raginti nereikia prie
veikimo. Su kiekvienais
metais jų veikimas didėja
ir vis didesnę naudą neša,
kaip pačiai kuopai ir atski-
riems jos nariams, taip ir
visai organizacijai. Vienok
yra nemaža ir tokių SLA.
kuopų, kurios jokio veikimo
neparodo, lyg tarsi jose nė-
ra žmonių, kurie mokėtų
veikti, arba jos gyvuoja to-
kiose kolonijose, kuriose nei
vieno lietuviu nebūtų. Tik-

renybėje gi tokios kuopos
vien apsilėidimu serga ir
reikia jas išbudinti prie vei-
kimo. Šitai gali padaryti
tų kuopų nariai, patys pa-
siulydami savo pagalbą vei-
kimui.

Raginame ir prašome vi-
sų SLA. kuopų ir apskričių,
kad su prasidedančiu veiki-
mo sezonu visos kuopos ir
visi apskričiai imtųsi ener-
gingo darbo kultūriniam
veikime. Lai nelieta nei
vienos tokios SLA. kuopos,
kuri artimoje ateityje ne-
svertvų jaunuolių kuopos
ir kuri nesuruošytų bent ke-
liu įvairių vakarų. Tik pa-
bandykite veikti, o pamaty-
site, kad tai yra labai leng-
vas ir kartu malonus užsi-
ėmimas, kuris ir naudos at-
neš jums patiems, jūsų vai-
kams ir seserims. Pašven-
timas nors dalies savo laiko
kultūriniam darbu yra pra-
kilnus ir naudingas dalykas
ir tuo būdu kiekvienas pasi-
rodome, kad mes jau esame
tikrais žmonėmis, o ne vien
žmogaus vardą nešiojame.

NEPRAŠYTI SARGAI.

Amerikos lietuvių komu-
nistai stotasi save kokiais
tai visos mūsų gyvenimo val-
donais. Tarsi jie jau įvyk-
dė ir Amerikos lietuvių gy-
venime jų drangų prakti-
kuojamą diktaturą Rusijo-
je ir mėgina davinėti iša-
kyms net mūsų organizaci-
joms ką jos gali ir ko nega-
li daryti. Tai tikri juokda-
riai tie mūsų nusidėvę sa-
vo riksmais komunistėliai.
Viename iš paskutiniųjų
brookliniškes komunistų ga-
zietos numerį net redakci-
jos straipsniu mėgina dik-
tuoti SLA. organizacijos
reikalais ir kaip paprastai
naiviamis išvadžiomais pa-
sirendami įsako „Tėvynės“
redaktoriui ką jis gali tal-
pinti SLA. organe ir kas
yra draudžiama talpinti.
Šiuo sykiu eina kalba apie
buvusį Amerikos lietuvių
Visuotinąjį Seimą. Komu-
nistų organo redaktoriai
mėgina įrodyti, kad pareitas
SLA. Seimas uždraudęs
„Tėvynės“ redaktoriui tal-
pinti ką nors Visuotiniojo
Seimo reikalau. Tuo tarpu
nieko panašaus nebuvo.

SLA. Seimas svarstė ir ta-
rė ar Susivienijimas kaip
organizacija privalo oficia-
liai dalyvauti Visuotinam
Seime ar ne. Apie bent ko-
kį pasmerkimą Visuotiniojo
Seimo nebuvo nei kalbos.
Rodos ir mažas vaikas gali
suprasti, kad nesutikimas
kur nors dalyvauti dar ne-
reiškia pasmerkimo. Tuo bu-
du norima pasilikti neutra-
lum tu ar kitu klausimu.
Pagaliau pereitas SLA. Sei-
mas nei puse žodžio neprasi-
tarė, kad SLA. kuopos ar
apskričiai negalėtų daly-
vauti Visuotinam Seime,
kaip lygiai ir SLA. organui
palaiko laisvas rankas tuo
klausimu. Jei SLA. Seimas
butų nutaręs pasmerkti tą
Visuotinąjį Seimą ir padaręs
pastabą, kad ir kuopos ir
apskričiai neprivalo jame
dalyvauti ir organas neturi
maišytis į tą klausimą, tai
butų kitas dalykas. Dabar
gi komunistiniams „uka-
zams“ nėra jokio pamato
šituo žvilgsniu pasiremti S.
L. A. Seimu.

Taigi dar kartą turime
pastebėti komunistiniams
„diktatoriams“, kad Susi-
vienijimui ir jo organui jų
diktatura reiškia tiek, ką
pernykštis sniegas. Tokiais
savo nerimtais išsišokimais
jie parodo tik savo naivu-
mą, nes jie mėgina diktuoti
ten, kur jie neturi nei teisės
nei autoriteto. SLA. organ-
as dar niekuomet nesiklau-
sė komunistinės diktatūros
ką jis gali ir ko negali tal-
pinti ir nesiklaus. Čia yra
grynai reikalas pačios SLA.
organizacijos, kuri laisva
nuo visokių partijų kontro-
lės.

Kalbant į SLA. narius
Amerikos lietuvių Visuoti-
nojo Seimo reikalau turime
pasakyti štai ką: Amerikos
lietuvių visuomeninis gyve-
nimas turi rūpėti ir Susi-
vienijimui ir jo organui, nes
ir pats Susivienijimas yra
dalimis tos visuomenės. Visi
SLA. nariai yra aktyvūs vi-
suomeniniam gyvenime da-
lyviai ir visoki mūsų gyve-
nimo įvykiai SLA. nariams
ir organui yra lygiai svar-
biūs, kaip ir tiems lietu-
viams, kurie prie susivien-
ijimo nepriguli. Ir tadel S.
L. A. organas laikė ir laiko
savo pareiga „Tėvynės“
skaitytuos painformuoti vi-
sais Amerikos lietuvių vi-
suomeninio gyvenimo įvy-
kais.

Ant galo reikia pažymėti
ir tas svarbus faktas, kad
minimas Visuotinis Sei-
mas net dviem atvejais už-
gyrė SLA. organizaciją, kai-
po pastovią ir tvirtą ap-
draudus ir pašalpos įstaigą
ir patarė Amerikos lietuvių
visuomenei dėtis prie SLA.
ir remti jo visus dirbamus
darbus. Taigi nežiurint,
kad SLA. Seimas ir atsisa-
kė dalyvauti Visuotinam
Seime, pastarasis ta-
čiau atsivėlgė į SLA. orga-
nizacijos naudingumą ir ją
nurodė Amerikos lietuvių
visuomenei kaip tinkamiau-
sį ir tvirtiausią apdraudus
pašalpos, labdarybės ir
jaunimo auklėjimui organi-
zaciją. Todel laikėme ir
laikome savo pareiga „Tė-
vynės“ skaitytuos supažin-
dinti su Amerikos lietuvių
Visuotiniojo Seimo nuveik-
tais darbais, nes jie liečia ir
mūsų organizaciją — Susi-
vienijimą.

MEKLERIŲ SPAUDA.

Kodel komunistų organams
šiandien SLA. darbuotojų SLA.
išaugytojų šmeižimas visu-
omet ant galo liežuvio stovi?
Todel, kad šitie SLA. išaugyto-
jai stovi ant sargybos SLA. rei-
kalų, ir daboja, kad komunistai
šio organizaciją negalėtų išna-
doti sulgy jų užbrėžtų tikslų —
savo partijos naudai.
Komunistų organai sako, kad
tik komunistai bešališkai rupi-
nasi (ir gali rupintis) SLA.
reikalais. O kaipgi! Lietu-
vių komunistų komisaras Kap-
sukas neperseniai išleido komu-
nistams raginimą, kad jų užda-
vinu yra bėpartynes organiza-
cijas užkariauti! Gi šitie ko-
munistiški mekleryj organai
kalba, kad tik komunistai gali
bešališkai rupintis SLA. reika-
lais. Ar ne juokinga? Čia tai
raudonasiznizmas.

SLA. nariai turi pasistatyt
sau šiuos klausimus: Kas įstei-
gė SLA.? Kiek metų SLA. gy-
vuoja? Koki žmonės SLA. va-
dovavo ir jį augino? Kas SLA.
išaugino iki arti 19,000 narių
ir arti milijono dolerių vertės
turtų? Ar seniai lietuviški ko-
munistai pradėjo rašyti
SLA.? Kodel komunistai šiandien
per gvožtą nori įsigauti
SLA. vadovybę, ir kokiu tikslu
jį organai šiandien šmeižia

tuos SLA. darbininkus, kurie
dirbo-augino iki šiai dienai ir
po šiai dienai tą patį darbą va-
ro SLA. naudai?

P. A. D.

PADEKA UŽ AUKAS.

Lietuvių Moterų Globos Ko-
miteto Valdyba asmenyje savo
pirmininkės ponios D. Slezevi-
čienės ir visų kitų valdybos na-
rių reiškia SLA. Seimui di-
džiausias padėkos už tokią gau-
sią auką sumoje 2,692 litų 80
centų arba 269 dol. 28 ct, ku-
rią teikė mums prisiusti iš
Susivienijimo Lietuvių Ameri-
koje Seimo gerb. Išdininkas T.
Paukštis. Buvome nepaprastai
nudžiugę taja netikėta dovana
ir tuojuos užpirkome už tuos
pinigus rubų našlaičiams žie-
mos šalčiams. Reikiame vi-
siems tiems, kurie mums pagel-
bėjo, mūsų geriausius linkėji-
mus.

Birutė Novickienė.

SLA. 2-ro APSKRIČIO KUO- KŲ DELEGATAMS.

Visi, kurie esate išrinkti dele-
gatais į SLA. 2-ro apskričio
kuopų suvažiavimą neužmirš-
kite, kad suvažiavimas atsibus
nedėlioį, 19 d. rugsėjo, Vaiciu-
no svetainėje, po num. 147 N.
15-th Ave. (Kampas Lake ir N.
15-tos gatvės), Melrose Park,
Ill. Pradžia 12 val. diena.

Delegatai, nors būtų ir ant
visų metų išrinkti, atskiro pa-
raginimo iš apskričio negaus.
Tai neužmirškite.

Nuvažiuoti geriausiai yra se-
kamai: Kurie važiuos automo-
bilais, tai važiuokite Washing-
ton Blvd-u iki Maywood 15-tos
gatvės. 15 gatve važiuokite ir
šiaurūs iki Lake St. O kurie
važiuosite gatvekariais, tai im-
kite Madison gatvekarius ir va-
žiuokite iki 15-tos ir išlipę va-
žiuokite į šiaurę du blokus iki Lake
St. Tenai ant kampo rasite tą
svetainę.

Visi delegatai stengkitės pri-
buti laiku, kad nereikėtų lauk-
ti su pradėjimu suvažiavimo.
Taipgi atsiveškite gerų sumai-
nybų delei SLA. ir apskričio
labo. Labai pageidaujama,
kad delegatai pribūtų su gerais
planais mūsų veikimui sekamam
žiemiui sezonui. Neužmirški-
te!

M. Bacevičius,
SLA. 2-ro apskr. sekkr.

IŠ SLA. KUOPŲ DAR- BUOTES.

126 kp., New York City.

Rugsėjo 3 d., SLA. Centro
raštinėje, įvyko mūsų 126 ku-
pos mėnesinis susirinkimas, ku-
riame narių dalyvavo nepardau-
giausiai. Prisirašė prie kuopos
naujas narys ir veikėjas Rapa-
las Kručas. Atlikus paprastus
kuopos reikalus, prieita prie ko-
misijų raportų.

Taifre kitų raportų buvo ir
kuopos atstovų raportas iš Ame-
rikos lietuvių Visuotiniojo Sei-
mo, kuris paskutinėmis rug-
pučio mėnesio dienomis įvyko
Philadelphijoje. Tuo kuopos
atstovu buvo p. S. E. Vitaitis,
kuris ir išdavė raportą. Kuop-
pa buvo suteikus mandatus ir
kitiem dviem nariams, butent
pp. A. B. Murui ir J. T. Vit-
kauskui, kurie irgi dalyvavo
Seime.

Iš atstovo raportu paaiškėjo,
kad Seimas buvo rimtas ir daug
naudingų dalykų nutarta. Taip-
gi nariams buvo malonu suži-
noti, kad Visuotinis Seimas už-
gyrė ir SLA. organizacijos dar-
bus ir ragina visuomenei dėtis
prie Susivienijimo ir jį visomis
išgalėmis remti. Vadinas, mu-
sų kuopos ir kitų SLA. kuopų
delegatų pastangos dalyvauti
Visuotiname Seime nenuėjo
veltui. Raportu visi nariai bu-
vo patenkinti ir jis vienbalsiai
priimtas.

nistų organe aukštyn kojomis
apverčia kuopos tarimus ir vi-
są veikimą. Mat tik vienas šio
organo patriotas mūsų ku-
poje priguli ir tadel visiems na-
riams yra žinoma kas tas ne-
sąmones rašinėja į komunistų
organą. Taigi ir po šio susirin-
kimo pastebėjau minimam ko-
munistų organe vėl viską aukš-
tyn kojomis apversta ir stačiai
neteisėbę skelbiant apie p. Vi-
taičio raportą. Istikrųjų ką ši-
tie nusimelavę žmonės mano at-
siekti savo nesąmanėmis net
prieš savo kuopas ir SLA. la-
bui dirbančius darbuotojus, tai
sunku pasakyti. Nejaugi jie
mano, kad kas nors rimtos do-
mės kreips į jų melus, kuriuos
jie visuomet po slapyvardžiu
paslepia ir nedrįsta pasirodyti
viešumon kaipo teisingi ir dori
žmonės.

M. Draugliūtė.

318 kp., Worcester, Mass.

Pereito mėnesio 29 d., SLA.
318 kuopa parengė pikniką
Maironio Parke, kuris pavyko
ir paliko kuopai pelno.

Ant nelaimės, tą pačią dieną
pasitaikė ir 57 kuopai turėt pik-
niką visai netoli, Olympia Par-
ke. Savo antrarankiamie organ-
ne, tulas 57 kp. narys bando
primest 318 kuopai, buk jį tyčia
rengusi pikniką kenkt 57 ku-
pai. 318 kp. piknikas buvo pas-
kelbtas visą mėnesį pirm ren-
gimo, pirm paaiškėjimo, kad 57
kp. rengia pikniką tą pačią die-
dą. Vien iš to galima spręsti,
kad piknikas nebuvo rengiamas
užbėgimui kitai kuopai už akių.
Galutinę pikniko vietą 318 kp.
negalėjo iš syk skelbt, nes vie-
ta nebuvo užtikrinta.

Stebėtina, kad tas narys,
skaitydamaš pikniko dalyvius
vienoj vietoj, galėjo tuom pat
laiku — 4 valandą — suskai-
tyt kiek žmonių buvo kitame
piknike. Galiu užtikrint, kad
pas „tautininkus“ (mat, tas
„autorius“ nepripažįsta SLA.
esančią vieną organizaciją), bu-
ti vo daug sykių daugiau, negu
17—18 ypatų, be darbininkų.

Bet, piknika praėjo — kaip
vienas, taip kitas buvo pasek-
mingas. Tos pasekmės yra vie-
nos didelės organizacijos nau-
dai. Užtenka to, ir nėra reika-
lo perdaug girt ar perdaug žė-
mint vieno ar kito nuopelnus.
318 kuopa nuolat veikia. Kiek
vienas susirinkimas buna gyvas
ir pateikia ką nors naujo, kaip
pačiai kuopai, taip ir nariams.
Pereitime susirinkime nutarta
rengt basket party — tai yra
naujienybė didžiūmai kuopos
narių. Darbas suruošimb pa-
vestas mūsų veikliajai Veikian-
čiai Komisijai, kuri yra „motive
power“ visiems parengimams.
SLA. 318 kp. koresp.

168 kp., Stamford, Conn.

SLA. 168 kp. mėnesinis susi-
rinkimas įvyko 5 d. rugsėjo, ir
kurį atsilankė vos devyni nariai
skaitant su kuopos valdyba.
Narys J. Čibirka pasikėlė ant
aukštesnio — 4-to laipsnio ap-
saugos ir 3-čio laipsnio pašal-
pos. Tapo perskaitytas laiškas
nuo 4-to apskričio raštininko,
kuriame kviečia kuopą prisiusti
skaitlingai delegatų į 4-to ap-
skričio suvažiavimą, kuris bus
26 d. rugsėjo. Delegatais tapo
išrinkti kp. pirmininkas J. Za-
molskis ir S. Deivis, kelionės
lėšoms paskirta 10 dol. Kada
prisėjo rinkti delegatus, tai iš
tyčių atsilankiusių narių nė
vienas nenorėjo apsiimt važiuo-
ti.

Todel norėčiau patarti, kad
mūsų kuopos nariai ir narės,
daugiaus kreiptų dėmes kas-
link lankymo kuopos susirinki-
mų, kad kada priseina rinkti
delegatų but iš ko išrinkti.
Mes savo kuopų turime 74 na-
rius suaugusių skyrjuje, bet į
kuopos susirinkimus atsilanko
apie 9 ar 10 narių su kuopos
valdyba skaitant. Ar tai ne-
sarmata mūsų kuopos tinginiu
sergantams nariams ir na-

rėms taip apsilieisti ir nelankyti susirinkimų? Nejaugi tik kuopos valdyba ir keli nariai visados turi atlikt visus mūsų kuopos reikalus ir rupintis kad mūsų kuopa gyvuotų gerai. Aš manau kad kažko nario yra pareiga rupintis tais reikalais ir dirbti, kad mūsų kuopa ir visa garbinga organizacija gyvuotų gerai.

Daugel kartų prisėję išgirsti nuo nekurių mūsų narių, sako o ką ten susirinkime veiksi, sako, aš galiu įduot kitam nariui mokestis nunešti ir užmokėti, arba, aš galiu užmokėt po susirinkimo nunešęs į namus pas sekretorių. Tai tokie nariai taip kalbėdami tikrai pasirodo, kad jiems nerupi mūsų kuopos ir visos organizacijos reikalai.

Aš nesakau nieko ant tokių narių, kurie serga, arba kitoki svarbų reikalai sutrukdo ir negali atsilankyti į susirinkimus. Bet kiek aš žinau tokių mūsų kuopos narių, kurie tikrai gali atsilankyti, bet kaip ant keršto neina, ir tą laiką praleidžia ant kitko... Jeigu mūsų kuopos nariai ir ant toliaus nesirūpinus mūsų kuopos reikalais ir nesilankys į susirinkimus, tada tikrai reikės kas nors daryti... Kad prapatyt narius lankyti susirinkimus ir išgydyti tą tinginio ligą, pranešu kad nuo ateinančio susirinkimo mokestių neprimisju atneštų į namus po susirinkimui. Taip pat nepriimsiu mokestių, kurie įduos kitiems atnešti į susirinkimą ir neprifodys tikrai priešasties delko negalėjo ateit pats susirinkiman. Už tai nepykıt ant manęs, nes kitos išeities nėra.

Kitas vėl dalykas su mokestiais: užvelka mokestius kokius du arba tris mėnesius ir po to atėję sako, aš mokėsiu už vieną mėnesį, o už kitus tegul liekas. Toks mokėjimas yra labai negeras. Jeigu lankytumėtės į kiekvieną susirinkimą, tai užsimokėtumėt mokestius reguliariai, tada būtų lengviaus patiemis, man ir Centriui.

Trečias dalykas kaslink jaunuolių mokestių. Kiek kartų pareiškiau, kad jaunuoliai turi užsimokėti į laiką kas trys mėnesiai, bet daugelis suvis to mano pareiškimo neima domėn ir su jaunuolių mokestimis vis velkasi. Prirašėt savo vaikučius prie organizacijos, tai žinokite, kad už juos reikia į laiką ir užmokėti.

Sekantis 168 kuopos susirinkimas įvyks 3 d. spalio, tad malonėkit visi atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis už save ir už jaunuolius. Taip pat atsiveskit naujų narių prarašyti prie SLA. 168 kuopos.

J. Pocius — sekret.

ga atsakymą į Barono „šmeižimą“, kurio ir patys nesurado, tik komisijos narys p. Lietuvninkas pasakė: „Aš nebuvau ir nesu bolshevikas; kas mane gali vadinti bolsheviku, tai aš galiu tą vadinti arklia vagiu ir tt. Antras komisijos narys, p. Rimkus, susirinkime liepos mėnesį nebuvo ir nieko nežino kaip tas susirinkimas buvo vedamas. Bet visgi tas vyrukas turėjo drąsos stoti į komisiją ir rašyti apie tai, ko nežino. Tas jų atsakymas priimtas komunistų balsais.

Dabar bus visiems SLA. nariams aišku kiek pas komunistus yra logikos ir teisingumo. Visi komunistai šoko kolioti Baroną, nors ir negalėjo rimtai ir faktiškai prirodyti ką jis neteisingai savo korespondencijoje buvo parašęs.

Taipgi įdomu pažymėti, kad „Vilnius“ redaktorius, Vincas Andriulis, ant kurio SLA. Seime yra paduotas skundas, kuopos susirinkime taip smarkiai moka užsipulti ant p. Barono ir ragina narius, kad atimti jam balsą. O pats per komunistų organą visokių nesąmonių pri-rašo ant SLA. P. T. ir kitų 36 kuopos narių, tai jam komunistai negrasina atimti balsą. Mat jis komunistų vadas, tai kas jam ką pasakys...

Kodel nariai taip mažai lanko kuopos susirinkimus? Kuopoj kaip sakoma yra šėši šimtai narių, o į susirinkimus eina apie 60 arba 70 narių. Į tai galiu pasakyti, kad perligi yra susirinkimai, nes prasideda 7:30 val. vakare, o tęsiasi iki 12 val. nakties. Ir kad kas būtų svarbaus nuveikiama. Bet to nėra; visą laiką gašina komunistai su skundais ir kitų narių koliojimais.

Stasys A. Dementis, 36 kuopos narys.

NEKROLOGAS

A. a. Jurgis Bukšnis, SLA. 177 kp. narys, persiskyrė su šiuo pasauliu 4 d. rugsėjo. Palaidotas tapo 8 d. rugsėjo, Good Hope kapinėse. Paliko nuiludusę šeimą — mylimą moterį Oną, tris dukreles Oną, Marę ir jauniausią Aldoną, taip ir su jaunuolių mokestimis vis velkasi. Prirašėt savo vaikučius prie organizacijos, tai žinokite, kad už juos reikia į laiką ir užmokėti.

Pati ponia Bukšnienė, vyresnioji ir jauniausia jos dukrelės priguli prie SLA. 177-tos kuopos. Ar ir kiti vaikai priklauso prie kuopos, neteko sužinoti.

Lai ilsiis velionis Jurgis amžinoje ramybėje.

A. F. Peletskas.

AMERIKOS LIETUVIŲ SEIMO PROTOKOLAS

Rugpjūčio 30—31 dd., 1926 m. Philadelphia, Pa. Amerikos Lietuvių Penktasai Visuotinasis Seimas buvo atidarytas 10 val. ryte Lietuvių Muzikalėj Svetainėj, Allegheny Avenue ir Tilton St., Philadelphia, Pa.

Seimo atidarymui vadovauja Dr. E. G. Klimas ir p. J. V. Grinius.

Seimas buvo atidarytas su Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo specialiai užprašytos Lietuvos Operos artistės pp. Liuda Sipavičiūtė ir Kamilė Jozevskaitė.

Philadelphia miesto Majoro Varde, Dr. P. T. W. Davis pasakė gražią patriotinę prkalbą.

Mandatų sutvarkymui pasiskirta komisija: p. J. V. Grinius, p. P. Jurgeliūtė ir p. Alberta B. Strimaičiūtė. Kol mandatai tvarkomi, šaukiami pakalbėti pirmojo Amerikos Lietuvių Seimo buvę delegatai 1906 m.: p. V. F. Jankauskas, p. V. Ambra-tuvninko ir Rimkaus, turėjo il-

laurtus. Toliaus duodama progos pasirodyti čion augusiam jaunimui. Kalba p. J. Mėšlis iš Boston, Mass. Antras kalba Mindaugis Mikolainis iš Brooklyn, N. Y. Trečias J. Kazlauskas iš Pittsburgh, Pa. Toliaus kalba Lietuvos Atstovas p. K. Bizauskas; p. Česna, majoras Žadeikis, Lietuvos konsulas Chicago, Ill.

Pabaigus kalbų programą, šaukiami delegatų vardai ir pristogtomai seimo ženklielai per pp. Valiunię ir Lukoševičienę. Užregistruota 119 delegatų; 22 delegatai kurių mandatai buvo priduoti, ant šaukimo neatsilie-pė.

Delegatų Sarašas Sekantis:

- Nuo Lietuvių Vaizbos Buto, So. Boston, Mass.
- 1. V. A. Jankauskas,
- 2. Adv. F. J. Bagočius,
- 3. Dr. A. Kapočius,
- 4. J. Mikėlonis,
- 5. Dr. J. Mėšlis,
- 6. D. Pilka.
- Nuo „Keleivio“ So. Boston, Mass.
- 7. S. Michelsonas.
- Nuo LSS. 60-tos kp., So. Boston, Mass.
- 8. M. Michelsonienė.
- Nuo Lietuvių Mokslo Draugijos, Pjttsburgh, Pa.
- 9. J. Kazlauskas.
- Nuo Bostono Lietuvių Draugijinio Klubo, So. Boston, Mass.
- 10. O. Kapočienė,
- 11. B. Bagočienė.
- Nuo Šv. Antano Draugijos, Osceola Mills, Pa.
- 12. M. Makarevičius,
- 13. J. Matačiunas.
- Nuo Amerikos Lietuvių Ukė-sų Klubo, Philadelphia, Pa.
- 14. A. Čiurlionis,
- 15. J. Karžanskas.
- Nuo Lietuvių Amerikos Atle-tų Klubo, Baltimore, Md.
- 16. K. Laukaitis.
- Nuo Lietuvių Tautos Katali-kų Bažnyčios, Scranton, Pa.
- 17. J. Gritėnas.
- Nuo Lietuvių Pagelbinio Kliu-bo, Philadelphia, Pa.
- 18. K. Stankus.
- Nuo Baltimorės Lietuvių Mo-terų Politiško Klubo, Baltim-ore, Md.
- 19. M. Valuniėnė
- 20. O. Lukoševičienė.
- Nuo Lietuvių Vertelgų ir Profesionalų Buto, New Bri-tain, Conn.
- 21. A. Stankus,
- 22. M. Daunis.
- Nuo Lietuvių Republikonų Pagelbinio Klubo, Phila., Pa.
- 23. J. Bišis.
- Nuo Lietuvių Piliėčių Sajun-gos, Phila., Pa.
- 24. K. Žadeika.
- Nuo Lietuvių Politiško Kliu-bo, Newark, N. J.
- 25. M. Akialis,
- 26. A. S. Trečiokas,
- 27. M. Truska,
- 28. J. Trečiokiėnė.
- Nuo Amerikos Lietuvių Klubo, Linden, N. J.
- 29. P. Budreckis.
- Nuo Lietuvių Ukė-sų Klubo, So. Boston, Mass. ir TMD. Cent-ro
- 30. V. P. Jankus.
- Nuo ALTS. 4-to apskrėio, Chicago, Ill.
- 31. J. Švitra,
- 32. P. Petrėitienė.
- Nuo Nemuniėčių Klubo, She-nandoah, Pa.
- 33. A. Šaukevičius,
- 34. J. Zakarevičius.
- Nuo Teatrališkos ir Giedorių Draugystės, Philadelphia, Pa.
- 35. A. Montvilas,
- 36. E. Butkus.
- Nuo Norwood'o Lietuvių Vei-kėjų Ratelio, Norwood, Mass.
- 37. N. Sergalis,
- 38. A. Neviackas.
- Nuo ALIT. Sandaros.
- 39. A. B. Strimaitis, New York, N. Y.
- 40. A. Ivas, So. Boston, Mass.
- 41. J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y.

- 42. S. Gegužis, Mahanoy Ci-ty, Pa.
- 43. V. Jankauskas, New York, N. Y.
- 44. V. Lazdynas, Newark, N. J.
- 45. J. Ambraziejus, Brooklyn, N. Y.
- 46. V. Ambrazevičius, Ne-wark, N. J. (ir nuo TMD. 41-mos kp.)
- 47. J. Jokubaitis, Brooklyn, N. Y.
- 48. Dr. M. J. Vinikas, New York, N. Y.
- Nuo SLA. 126-tos kp., New York, N. Y.
- 49. S. E. Vitaitis,
- 50. J. T. Vitkauskas,
- 51. A. B. Muras.
- Nuo TMD. 43-čios kp., New York, N. Y.
- 5. M. Strimaitienė,
- 53. A. Strimaičiūtė.
- Nuo SLA. 190-tos kp., Man-ville, N. J.
- 54. A. Makauskas.
- Nuo Šv. Vincento Draugys-tės, Maspeth, N. Y.
- 55. A. Navickas,
- 56. P. Kulis (taipgi atstovau-ją ir Lietuvių Auditorium, Maspeth).
- Nuo Šv. Jurgio Kareivio Draugystės, Phila., Pa.
- 57. J. Ivanauskienė.
- Nuo Lietuvių Ukė-sų Politiško Klubo, Waterbury, Conn.
- 58. J. Trečiokas.
- Nuo Lietuvių Amerikos At-le-tų Klubo, Baltimore, Md.
- 59. J. Petrėikis.
- Nuo ALT. Sandaros 4-to ap-skrėio, Chicago, Ill.
- 60. S. Kodis,
- 61. P. Gasiunas.
- Nuo ALT. Sandaros Centro, So. Boston, Mass.
- 62. K. J. Paulauskas.
- Nuo ALT. Sandaros Kuopų Sąryšio, Pittsburgh, Pa.
- 63. P. Pivoriunas.
- Nuo „Švyturių“ Brooklyn, N. Y.
- 64. K. Bagdonas,
- 65. M. Mikolainis.
- Nuo Sandaros 1-mos kuopos, Brooklyn, N. Y.
- 66. J. Baltušnikas,
- 67. J. Rugis.
- Nuo TMD. Centro.
- 68. J. Ginkus,
- 69. K. Širvydienė,
- 70. Dr. B. Bernotaitė-Stone.
- Nuo SLA. 241-mos kuopos, Kulpmont, Pa.
- 71. J. D. Tannis,
- 72. S. Aleksa,
- 73. A. Bagdonas.
- Nuo Pagelbinės, Draugystės „Lietuva“, Phila., Pa.
- 74. J. Valionis,
- 75. M. Dumša.
- Nuo Lietuvių Amerikonų De-mokratų Klubo, Baltimore, Md.
- 76. A. Valinskis.
- Nuo SLA. 135-tos kp., Phila-delphia, Pa.
- 77. Dr. E. G. Klimas (taipgi nuo ALTS. 42-tos kp., Phila.)
- 78. J. V. Grinius,
- 79. S. Masickis,
- 80. Z. Jankauskas,
- 81. A. Tvaranavičia,
- 82. J. Streleckis.
- Nuo Lietuvių Muzikalėiškos Dramatiškos Draugijos „Dai-na“.
- 83. J. Collins,
- 84. J. Klimiūtė,
- 85. A. Meškauskas,
- 86. P. Tamulevičius.
- Nuo SLA. 303-čios kp., She-nandoah, Pa.
- 87. A. K. Klimas,
- 88. E. Vaitkevičiūtė.
- Nuo Lietuvių Jaunuomenės Klubo, Hudson, Mass.
- 89. A. C. Lazauskiūtė,
- Nuo Sandaros 10-tos kp., New Haven, Conn.
- 90. S. Cverka.
- Nuo SLA. 3-čio apskrėio, Pittsburgh, Pa.
- 91. A. Akelaitytė.
- Nuo Sandaros 5-tos kp., Bal-timore, Md.
- 92. J. Česna.
- Nuo Didžiojo Lietuvos Kuni-gaiškėio Keistučio Pašalpinės Draugystės, Baltimore, Md.
- 93. N. Rastenis,

- 94. P. Lazauskas.
- Nuo SLA. 320-tos kp. Phila-delphia, Pa.
- 95. Z. Baltadonienė.
- Nuo Lietuvos Didžiojo Kuni-gaiškėio Gedimino Klubo, Phila-delphia, Pa.
- 96. M. Monkelevičia,
- 97. D. Bajorunas,
- 98. I. Liepa,
- 99. K. Arlauskas,
- 100. K. Petrauskas,
- 101. S. Pamerneckis,
- 102. K. Steponavičius.
- Nuo Sandaros 40-tos kp., New York, N. Y.
- 103. P. Jurgeliūtė.
- Nuo Lietuvių Tautos Katali-kų Bažnyčios Nekalto Prasi-dėjimo Panelės Šv. parapijos.
- 104. Kun. K. Žukauskas,
- 105. Kun. Mikalaukas.
- Nuo Lietuvių Muzikalėiško Namu B-vės, Phila., Pa.
- 108. D. Turskis,
- 109. S. Puskepalis.
- Nuo Lietuviškos Draugystės Šv. Jurgio Kareivio, Phila.
- 110. J. Svincickas.
- Nuo Sandaros 42-ros kp., Phila., Pa.
- 111. V. Povilaitis,
- 112. J. Brazaitis,
- 113. K. Dauknis,
- 114. S. Čivilis.
- Nuo Lietuvių Prekybos Buto, Brooklyn, N. Y.
- 115. R. Kručas.
- Vėlesnėse sesijose pribuvo delegatai:
- Nuo ALT. Sandaros 78-tos kp., So. Boston, Mass.
- 116. Z. Neveckienė,
- 117. O. Palubinskienė.
- Nuo Politinio Ižo:
- 118. Dr. A. Dambrauskas,
- Philadelphia, Pa.
- Ant specialio prašymo, Sei-mas suteikė sprendžiamą balsą mokšleivui:
- 119. J. Gasiunas, iš Lietu-vos.
- Įnešta ir paremta, kad akla-macijos būdu būtų išrenkamas St. Gegužis iš Mahanoy City, Pa. Seimo prezidentu; be pasi-prėšinio p. Gegužis išrinktas Seimo vedėju.
- Pagelbininku aklamacijos bu-du išrinktas D. Pilka iš Boston, Mass.
- Sekretorium A. B. Strimaitis; I-mas Sekretoriaus Pagel-bininkas — p. A. Akelaitytė iš Pittsburgh, Pa.; II-ras Sekreto-rius Dr. J. Mėšlis iš Boston, Mass.
- Įnešta ir paremta, kad Sei-mo prezidentas paskirtų komi-sijas kokios dabar įmatoma bus reikalingos.
- Prezidentas p. St. Gegužis paskyrė:

Rezoliucijos Komisijon:

- 1. Dr. E. G. Klimas, Philadel-phia, Pa.
- 2. J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y.
- 3. S. Michelsonas, So. Boston, Mass.
- 4. F. J. Bagočius, So. Boston, Mass.
- 5. N. Rastenis, Maltimore, Md.

Spaudos Komisijon:

- 1. V. F. Jankauskas, New York, N. Y.
 - 2. Dr. A. Kapočius, So. Boston, Mass.
 - 3. M. Mikolainis, Brooklyn, N. Y.
- Po susitvarkymo seimo, sesi-ja buvo pertraukta vienai va-landai; nutarta susirinkti tre-čią valandą po pietų.

SESIJA II.

Prezidentas St. Gegužis ati-darė antrą sesiją 3 val. po pie-tų. Pašaukta naujai pribuvo delegatai užsiregistruoti.

Adv. F. J. Bagočius, Pirmi-ninkas Amerikos Lietuvių Sei-mo rengimo dienotvarkės, pa-teikė sekančią dienotvarkę:

- 2. Amerikos Lietuvių Mokyk-los,
- 3. Amerikos Lietuvių Spauda,
- 4. Amerikos Lietuvių Jauni-mas

- a) Organizacija,
- b) Sportas.
- 5. Lietuvių Menas.
- 6. Lietuvių Moksleivių Reika-lai,
- 7. Testamentai, Užrašai Vie-šioms Reikalams,
- 8. Kėlimas Lietuvos ir Lie-tuvių Vardo,
- 9. Lietuvinimas Klaipėdos Krašto.

II. Ekonominiai Reikalai.

- 1. Prekybos Ruimai,
- 2. Lietuvos-Amerikos Susi-siekimas,
- 3. Lietuvių Imigracija,
- 4. Amerikos Lietuvių Intere-sai Lietuvoje,
- 5. Lietuvių Idėliai Lietuvoje,
- 6. Lietuvių Prieglaudos.

III. Politiniai Reikalai.

- 1. Vilniaus ir Okupuotų Kraš-tų Vadavimas,
 - 2. Amerikos Lietuvių Teisės Lietuvoje,
 - 3. Lietuvos Diplomatinė ir Konsularė Reprezentacija Ame-rikoje,
 - 4. Atskyrimas Bažnyčios nuo Valstybės,
 - 5. Sudarymas Aparato Šio Seimo Nutarimų Vykinimui,
 - 6. Rinkimai.
- Šis dienotvarkės projektas buvo įnešta, paremta ir vienbal-siai priimtas.
- Dienotvarkės vykinimas. p. St. E. Vitaitis skaito referatą Amerikos Lietuvių Pašalpinų Draugijų reikalui. Referatas čion talpinamas kaip buvo skaitytas, sekamai:

AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINĖS DRAUGIJOS IR JŲ ATEITIS.

Neabejoju, kad kiekvienas dalyvaujantis visuomeniniame gyvenime Amerikos lietuvis aiškiai supranta kokį svarbų vaidmenį suvaidino Amerikos lietuvių gyvenime mūsų pašal-pinės draugijos. Manau nesu-klįsiu pasakydamas, kad pašal-pinės draugijos buvo pradžia Amerikos lietuvių visuomeninio veikimo ir viso mūsų draugij-i-mo ir kultūrinio vystymosi pamatas. Savitarpinis žmonių susisėlpimas yra senas žmoni-jos gyvenime faktorius ir todėl Lietuvos išėjimui šiame krašte pašalpinė draugijų reikalingu-mas buvo pirmiausiai suprstas ir lengviausiai įmanomas įran-kis savitarpiniam susisėlpimui gyveniman vykinti ir kartu ap-reikšti savo visuomeninį ir or-ganizuotą veikimą. Todėl jau gana senas laikas, kai kas tik-rina, kad bus apie 60 metų, kaip prasidėjo kurtis viena po kita vietinės pašalpinės draugijos.

Mūsų pašalpinė draugijų dė-ka Amerikos lietuvių gyvenime išauklėta visa eilė veikėjų, ku-rių ne vienas šiandien net pa-ščiame visuomeninio gyvenimo priėskakyje stovi. Suteikta mu-sų žmonėms gilesnis supratimas apie sveikatos ir gyvybės apdraudą ir nemažai pasidar-buota lietuvių tautinio susipra-timo kėlime ir visuomenės kul-turiniame. Nesa vargiai rasime tokią pašalpinę draugiją Ameri-kos lietuvių gyvenime, kurios konstitucijoje nebutų įrašyta prakilnus kultūriniai tikslai, kaip tai: savo narių švietimas ir kultūrinimas, mokslo ir švie-dimo ištaigų rėmimas, lietuvių ir Lietuvos vardo kėlimas ir kt. Taipgi pašalpinės draugijos pa-sidarbavo ir nemažai prisidėjo ir prie nepriklausomos Lietuvos valstybės skurimo. Vien pašal-pinės draugijoms pasidė-kavojant ne vienoje lietuvių ko-lonijoje įkurta puikios svetai-nės. Net ir tų pačių Amerikos lietuvių parapijų didelis turkas sukurtas didžiojoje pašalpi-

nių draugijų pasidarbavimu. Gaila tik, kad šiandien tas tur-tas nėra pačių lietuvių nuosavy-be — jis atiduotas Vatikano absoliutėn nuosavybėn ir glo-bon.

Taigi Amerikos lietuvių pašal-pinė draugijų nuopelnai mu-sų visuomeniniame gyvenime yra dideli ir niekas to užginčy-ti negalėtų.

Vienok nežiurint mūsų pašal-pinė draugijų didelių nuopelnų praityje ir net iki šių dienų, šiandien turime skaitytis jau su kitu paties gyvenimo iškeltu klausimu. Ir patys savęs ne-apgaudinėdami tuščiomis vilti-mis, pažvelgkime stačiai reali-am faktui į akis. Šiandien beveik visos mūsų pašalpinės draugijos jau prigyveno prie to momento, kad daugelio draugi-jų nariai jau svarsto ar verta toliaus palaikyti šitas draugi-jas. Pašalpinės draugijos gy-venimo svarbiausiu pagrindu yra išdas pašalpų ir pomirtinių mokėjimui. Ir kuomet draugi-jos išdas pradeda mažėti ir ne-belieka galimybių tam išdui pa-pildyti, tad ir pačios draugijos dienos suskaiytos.

Beveik visiškai uždarius imi-graciją iš Lietuvos į Jungtines Valstijas nebėlieka dirvos nau-rjų, jaunų ir energingų narių gavimui. Esanti draugijoje nar-riai kasdien sensta, apsisojta draugijos veikimas ir nariai pradeda dažniau sirgti ir dides-nis skaitlius su kiekvienais me-tais jų išmiršta. Ne tik tuštė-ja draugijų iždai, bet ir pačius narius apsunkena su „pagalvė-mis“, kaip paprastai draugijose vadina mokamas duokles nariui pasimirus. Juo senyn žmonės eina, juo daugiau jų išmiršta, o juo daugiau draugijų narių mir-šta, juo didesnės „pagalvės“ li-kusiems nariams mokėti prisi-eina ir juo greičiau draugijų iždai tuštėja. Jaunesnieji nar-riai pradeda draugijas apieisti ir ieškoti pastovesnio apsidrau-dimo; pasilikę suserusieji nar-riai nę patys nežino kas daryti su draugija.

Tai liudnas likimas mūsų pašal-pinė draugijų, bet jis neiš-vengiamas. Nors dalinai pažys-tančiam apdraudos klausimą žmogui yra aiškiai matoma, kad visos mūsų pašalpinės draugi-jos anksčiau ar vėliau sutiks tokį likimą. Tą mums kuosi-kausiai palidujia pačių Ameri-konų gyvenimas. Nors jie turi savo jaunimą su savim ir jų vi-suomeniniams darbams jaunų jėgų nestinga, tačiau pas juos tokių pašalpinė draugijų, kaip mūsų lokalės draugijos, beveik visai nėra. Amerikonai pašal-pos ir apdraudos reikalai tik koncentruojant galima lengviau aprūpinti. Juo didesnis burys žmonių, juo didesnės jėgos ir didesnis kapitalas ir juo prie-riamiau ir lengviau galima susi-sėlpti ir už mažesnes mokestis.

Visi sutiksime, kad Amerikos lietuvių pašalpinės draugijos yra pirmaeilės svarbos reikalas. Ir kuomet šitos draugijos kas-dien eina silpnyn ir daugelio jų dienos jau suskaiytos, todėl ir prisieina gyvai šiuo reikalu su-sidomėti kiekvienam visuome-nės veikėjui, ypač pačios drau-gijos turėtų tuom susirūpinti, kol dar yra progos gelbėtis. Juk šiose draugijose daug dirb-ta, daug mūsų brolių pinigų su-dėta ir kas liudniausia, tai kad ne vienas visą savo amžį prie draugijos prigulėjęs gali pasi-likti be draugijos globos tokia-me amžiuje, kuomet draugijų globa daugiausiai reikalinga ir net negalės į kitas visuomeni-nes organizacijas įstoti. O to-kių mūsų brolių yra daug tuk-nėstančių, kurie vien į vietines pašalpinės draugijas priguli.

(Daugiau bus)

V. S. Jokubynas.

Kova Prieš Bulves

Visi mes pažįstame bulves, ir tai anas uždraustas vaisius, ku-
zinome kaip daug naudingos jos žmogui savo maitingumu. Ir turbut nėra taip neturtingo žmogaus, kuris negalėtų pavalgyt bulvių. Iš kitos pusės reikia įsivaizduoti kaip daug maisto bulvės pridoda. Tulose Europos šalyse žmonės bulvėmis tik ir maitinasi, ir jeigu kokiu nors būdu ten bulvės išnyktų, žmonėms parsieitų badu išmirt, arba emigruoti į kitas šalis, idant surast sau maistą.

O vienok buvo laikai, kada žmonės kovojo prieš bulves, kaip prieš kenksmingą produktą, kuris buk grumojęs žmonijos išnaikinimui. Buvo tai tais laikais, kada bulvės Europoje pasirodė pirmu kartą, arba kada ten jas pradėta auginti kaip maisto produktus. Buvo žmonių, kurie bulvių Europon pargabėnimą skaitė išimtinai tik Dievo bausda, nes sulyg anų gadynių žmonių supratimo, užvalgius bulvių, parsieis skaitytis su maro ištikimu, nes bulvės pargabanta iš Amerikos, kuri tais laikais buvo skaitoma laukinių, plėšriųjų žmonių šalia, ir todėl iš tokios šalies paeinanti produktai turėjo but nuodingi.

Bulves iš Amerikos pirmiausia pargabeno į Angliją, Sir Frances Drake, 1586 m. radosi ispanišku laivu, pirklivę gražnomis ir su tos pirklivos reikalais kefiaudamas jurėmis, sustojo Anglijoje. Vokiečiai bene pirmutiniai pažino bulvių vertę, ir atminčiai Drake'o pasitaravimo, 1854 m. Offenburge pastatė jam paminklą, o 1916 m. išleido medalius su Drake'o paveikslu, idant atmintį jo pasitaravimą, nes tik jo pirklivos dėka, dalis Vokietijos tapo aprupinta bulvėmis, kuomet neturtingai valstybei grumojo visuotinas badas.

Yra paprasta, kad daug laiko praėina, kol žmonės įvertina keną bent darbus ir nuopelnus, tad reikėjo daug laiko ir pažinimui bulvių vertės. Išsyk, kaip jau sakytą, žmonės piktinosi bulvėmis, skaitė jas nuodingomis ir todėl žmogaus maistui ne teinkančiomis, tad imta jas sėrimui gyvulių, daugiausia kiaulių, kurios, kaip nešvarus gyvunas, mat, galėjo est be baimės, kad ir nuodingąjį produktą. Vokietijoje kaip maisto bulves pirmiausia pradėta naudoti nelaisviams ir kiek vėliau, kareiviams, kuriuos tada statyta netoli kiaulių. Vienas iš nelaisvių buvo hemikas, tu-las Parmentier, francuzas, imtinis karės laikais, nelaisvėje laikytas Hanovere per penkis metus, buvo maitinamas išimtinai bulvėmis. Permentier po penkių metų tapo paliausotas, ir iš nelaisvės išėjęs ėmėsi agituoti žmones auginti kuodangiausia bulvių, kaip naudingo produkto, kuris „laikė kitokių produktų trukumo, gali but labai naudingų žmogui maistu“. Bet francuzai tada nė klausyt nenorejo Parmentier'o kalbos, ir buvo nusistatę kiekvienu metu, trukstant maisto, geriau mirt badu, negu valgyt bulves. Po ilgų įkalbinėjimų Parmentieriui pasisekė prikaltbēt Francuzijos karalių ir karalienę, idant jis paragautų bulvių, kuriėdu kiek jų valgė, pripažino, kad bulvės yra tinkančios valgiti, ne kenksmingos, o kad savo tikrinimui priduoť daugiau svarbos, apsi-kaišė bulvių žiedais. Paprastieji žmoneliai, matydami, kad jų karalius ir karalienė valgė bulves, ne miršta, dargi jas giria, pradėjo pobiskį ir jie mėginti valgyt.

Metuose 1728 mėginta pradėt bulvių auginimą Škotijoje, bet tam pasipriešino kunigai, aiškin-dami, kad šventraštis apie bulves nieko ne sako, tad krikščio-nims jas ne tinka valgyt nė auginti; kiti dar tikrino, jog bulvės

anglies iškasta ir mirtingumas buvo 3.20 nuošimčiai milijonui tonų, kas sulyginus su 3.84 nuošimčiai liepos mėnesy 1925 metais.

Iš 166 nelaimingų atsitikimų 118 buvo minkštosios anglies kasyklose ir 48 kietosios anglies kasyklose Pensylvanijoje. Minkštosios anglies iškasta 43,472,000 tonų ir mirtingumas buvo 2.71 nuoš. Kietosios anglies iškasta 8,429,000 tonų, mirtingumas 5.69 nuoš.

Kasyklų Biuras praneša, kad per pirmus septynius šių metų mėnesius 1,315 darbininkų užmušta įvairiose nelaimėse angliakasyklose. Tai mažiaus negu 1925 metais. Iš tų 1,089 žuvo minkštų anglių kasyklose ir 226 kietųjų anglių kasyklose.

Per liepos mėnesį buvo tik viena didelė nelaimė, tai yra nelaimė, kurioje žuvo daugias kaip penki vyrai. Bet nuo sausio iki liepos mėnesio buvo de-vynios didelės nelaimės, kuriose 204 angliakasiai neteko gyvas-ties.

Yra sakoma, jog Anglijos kariuomenė 1813 m. nuėjus į Flandriją, išmoko dviejų dalykų: biauariai keikt, ir — valgyt bulves. Brugo vienuoliai, norėdami priverst savo kamininkus užmokėt jiems už prieglaudą, ėmė juos verst prie apdirbimo didelių žemės plotų bulvių auginimui, kad paskui bulvėmis užmokėt jiems už prieglaudą Kaimiečiai ir paskui kareiviai ėmė žingeidaut, kam vienuoliams taip daug bulvių reikia, o žingeidaudami, persitikrino, jog vienuoliai beveik tik vienomis bulvėmis maitinasi, ir matydami, kad vienuoliams bulvės nieko ne kenkia, ir patys pasiėmė pavyzdį, ėmė bulves naudot savo maistui, nuokart pobiskį, paskui vis daugiau, kol galutinai prie jų pripratę, paskui jau be bulvių negalėjo apsieit nė vieną dieną.

Vokietijoje Beniaminas Thompson, kuris vėliaus Bavarijoje buvo žinomas kaip kunig-gaikštis Rumfort, pasiryžo Mochium miestą apvalyt nuo el-getų, kurių ten buvo prisiveisė ne suskaitomos daugybės. Surinko jis visus elgetas, į parengtas jiems stovyklas, pasiėmė maitint ir niekur ne išleist. Il-gai jis studijavo, koks maistas tokiai elgetų daugybei būtų pigiausias, ir galiaus persitikrino, kad bulvių skystas viralas, yra sveikas ir labai pigus, tad ir ėmėsi elgetų maitinimo bulvėmis, tik prisakė virėjams ne iš-duot slaptbę, ir buves į virtuve dar būtų ir maistus ėmę kelt.

Iš viso to, kas čia pasakytą, matoma, kaip žmonės netikėjo bulvėms, kaip jų biauėjosi, skaitė jas kenksmingomis ir kaip joms priešinosi, kol laikams bėgant, šiaip-taip prie jų priprato, imant pavyzdžius nuo vienuolių, kareivių, karalių, kiaulių ir tam panašiai, kol pa-žino bulvių naudingumą ir žmo-gaus maistui tinkamumą.

Nuo Redakcijos. „Tėvynės“ 35 num. tilpusis p. V. S. Jokubyno straipsnis „Žemės Persi-pildymas Jau Arti“ išėjo su ne-malona korekturos klaida. Te-na autorias pavadė sudarkyta ir to straipnio autorimi yra p. V. S. Jokubynas. Šiuomi-tą nemalonę klaidą atitaisome ir kartu atsipašome gerb. Jo-kubyno už padarytą nemalonu-mą.

NELAIMĖS KASYKLOSE.
Liepos mėnesy 166 vyrai ne-
tėko gyvasties Jung. Valstijų
kasyklose sulig raportų iš Ko-
mercijos Departamento Kasyk-
lų Biuro. Valstijų kasyklų in-
spektorai tas skaitlines pasium-
tė Kasyklų Biurui.
Per mėnesį 51,901,000 tonų

anglies iškasta ir mirtingumas buvo 3.20 nuošimčiai milijonui tonų, kas sulyginus su 3.84 nuošimčiai liepos mėnesy 1925 metais.

Iš 166 nelaimingų atsitikimų 118 buvo minkštosios anglies kasyklose ir 48 kietosios anglies kasyklose Pensylvanijoje. Minkštosios anglies iškasta 43,472,000 tonų ir mirtingumas buvo 2.71 nuoš. Kietosios anglies iškasta 8,429,000 tonų, mirtingumas 5.69 nuoš.

Kasyklų Biuras praneša, kad per pirmus septynius šių metų mėnesius 1,315 darbininkų užmušta įvairiose nelaimėse angliakasyklose. Tai mažiaus negu 1925 metais. Iš tų 1,089 žuvo minkštų anglių kasyklose ir 226 kietųjų anglių kasyklose.

Per liepos mėnesį buvo tik viena didelė nelaimė, tai yra nelaimė, kurioje žuvo daugias kaip penki vyrai. Bet nuo sausio iki liepos mėnesio buvo de-vynios didelės nelaimės, kuriose 204 angliakasiai neteko gyvas-ties.

Lietuvos Užsienių Politik. Klausimu

Rugpiučio mėn. 12 d. Minis-teris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris p. M. Sleže-vičius padarė pranešimą Lietu-vos užsienio politikos klausimais.

Klaipėdos skundas ir Tautų Sąjungos posėdžiai.

Kaip jau visiems žinoma, kad Tautų Sąjungos rudens sesijoje bus svarstomas Klaipėdos Sei-melio vardu paduotas skundas, kąd Lietuva neva nevykdanti Klaipėdos konvencijos. Taigi Lietuvos delegacijai Ženevoje teks dalyvauti be plenumo posė-džių ir tame posėdyje, kuriame bus svarstomas minėtas skun-das.

Be to, šiomis dienomis bus paskelbta visi liečiantieji tą da-lyko dokumentai. Tačiau vy-riausybė mananti, kad šiai vi-lai iškelti nėra pakankamo pa-mato nei formalu, nei esmės atžvilgiu.

Santykiai su Lenkija.

Pastaraisiais laikais daug skleidžiama gandų deliai mūsų santykių su lenkais. Iš vienos pusės kalbama apie santykių pagerėjimą, iš kitos — eina girdai apie lenkų rengiamus planus pulti Lietuvą.

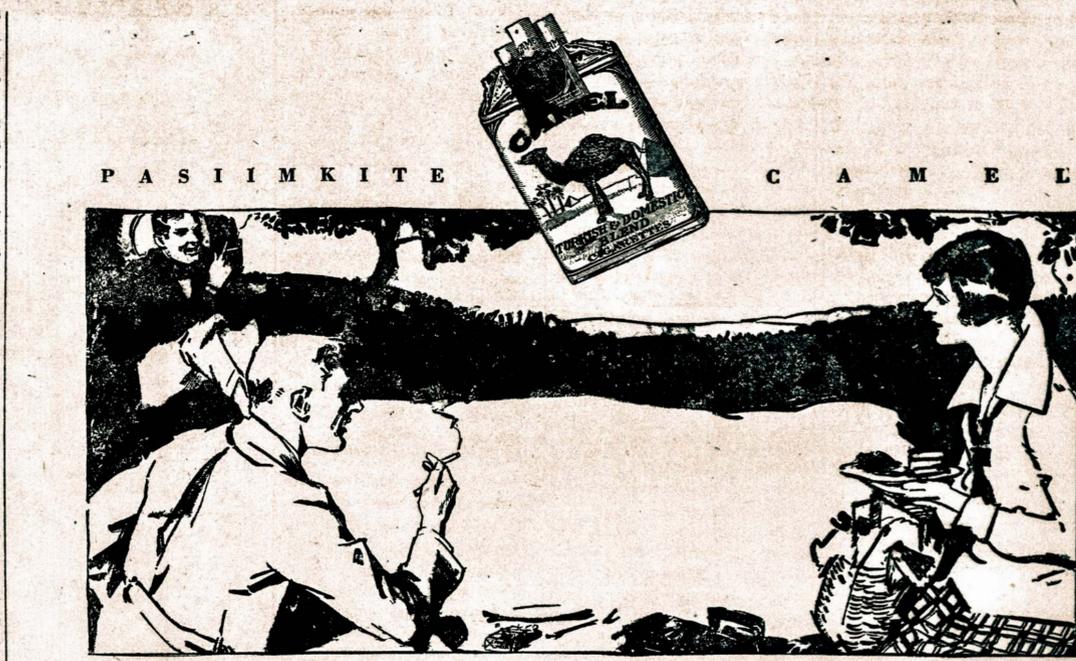
Deliai santikių su Lenkija p. Ministeris pareiškė, kad tuo klausimu jau buvo pasisakyta deklaracijoj ir kad šiandė nie-ko naujo netenka pasakyti. Apie jokias derybas su lenkais iki kol nesudarys sąlygos pa-žymėtos deklaracijoj (t. y. iki nebus atitaisyta sulaužyta Su-valkų sutartis) negali buti ir kalbos. O del pasklidusių girdų pas mus ir užsieniuose apie len-kų planus pulti Lietuvą, tai iki kol mūsų santykiai su lenkais nėra normalūs, visados gali buti atviras kelias visokioms gali-mybėms. Nežiurint į visas len-kų pastangas įerzinti ir išpro-vokuoti lietuvius Lietuvos vy-riausybė dėš visas pastangas apginti valstybės interesus ir stovės aktyloji sargyboj prieš lenkų planus nугrežtus prieš Lietuvą.

Derybos su Sovietų Rusija.

Pradėtos dar venos vyriausy-bės derybos su Sovietų Rusija del nepuolimo sutarties eina normaliai toje pat plotmėje, kaip ir su kitomis Baltabės valstybėmis. Apie derybų pasek-mes šiuo tarpu sunku ką butų pasakyti.

Derybos su Vokietija.

Vyriausybė rengiasi sudaryti naujas prekybos, arbitražo ir k. sutartis. Pradžia jau padary-ta, derybos tikimasi galima bus pradėti apie rudens pradžia.

P A S I I M K I T E C A M E L

Dar niekad rukymas nebuvo tiek malonus kaip Camel

GYVENIMO kliniausiose valandose joks cigaretas negali prilygti Camel. Joks cigaretas nebuvo padarytas tiek geras, kadangi Camel puikumas yra gabumų pasekmė. Gabumų rasti pasaulio parinkiausia tabaką — ir sumaišyti jį, kaip tik didžiausi pasaulio organizacija ekspertų gali.

retas yra turėjęs. Nuo pradžios rūkymo laikų niekad nebuvo tokio linkimo pasirinkti Camel. Camel apdovanoja savo draugus su džiaugsmu, kuris nesibaiga, kadangi Camels niekad nenuvargina skonio, niekad nepalieka cigaretinio atsivavimo.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

Derybos su Latvija.

Pernai pradėtos derybos ekonominiai sutarčiai sudaryti te-siamos toliau. Tačiau derybų sekingam baigimui kyla tam tikrų kliūčių, nes Latvija negali suteikti pakankamų palengvinimų už muitų nuolaidas, kurių ji norėtų gauti iš Lietu-vos.

Del permairių diplomatiniam ir konsuliariniam korpuse.

Kadangi dar užsienių reika-lų Ministerija neturi savo tik-ro valdytojaus, tai didesnių at-mairių šiuo tarpu nenumatoma iki kol bus paskirtas Užsienių Reikalų Ministeris.

Konsuliarinio tinklo praplė-timas.

Mūsų prekybai su užsieniu padidinti Užsienių Reikalų Mi-nisterija ruošia medžiagą kon-suliariniam tinklui praplėsti. Tačiau etatinių konsulatų nega-lyma bus daug steigti del lėšų stokos, o bus tenkinamasi taip vadinamą „garbės konsulatų“ įsteigimu. Jie bus steigiami ten, kur to reikalauja mūsų su užsieniu prekyba ir ten kur dalyvauja yra mūsų išeivių, kaip pavyzdžiui, Jungtinėse Ameri-kos Valstijose, Brazilijoje, Pie-tų Afrikoj ir tt.

Prekybos derybos su Sovietų Rusija.

Prirengiamieji darbai ekono-minei sutarčiai sudaryti yra jau žymiai pasistumėję pirmyn ir Lietuvos ekonominių ir pre-kybinių organizacijų — taip pat ir Klaipėdos krašto pagei-davimai priimami domėn.

Miško plukdymas Nemunu.

Šiuo reikalu vyriausybė yra padariusi visą, ką ji galėjo pa-daryti. Butent, paskelbdama taisykles miškui Nemunu pluk-dyti ji davė lygios progos ir pilnos laisvės plukdyti mišką visiems, neišskiriant lenkų. O jeigu lenkai tuo nesinaudoja, tai jų reikalas.

Finansinis atsiskaitymas su Klaipėda.

Konvencijoj numatyta, kad Lietuvos vyriausybė susitaria su Klaipėdos krašto organais del sumos didžio, kuri tenka Klaipėdos kraštui iš maito ir kitų pajamų. Šiuo klausimu Kaune vedamos derybos, kurios

užsitęsė gana ilgai del kilusių komplikuočių klausimų. Vy-tariausybė yra nuoširdžiai nusis-taciūsi šias derybas sekingai baigti, laikydamos apskaičia-vime teisėtumo ir rezoningumo. (Derybos su Klaipėda nutru-kių). („Uk. Balsas“)

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA, PA.

„Lietuvių Diena“ ir Kitkas.

Rugpiučio mėnesio paskuti-nės dienos Philadelphiaus Lietu-vious buvo lyg kokia šventė. Ir kur nebus, kuomet tiek daug lietuvių privaziavo iš visos Ame-rikos, net ir iš tolimųjų vakaru buvo jų atvykusių į lietuvių iš-killmes pasaulinėje parodoje.

Apie visuotinąjį Seimą nema-tau reikalo rašyti, nes jame ne-visą laiką dalyvavau ir taipgi pasitikiu, kad kiti koresponden-tai jį tinkamai aprašys. Bet specialiai prašytas aprašyti „Lietuvių Dieną“ pasistengsiu bent trumpais ruožais tatau pa-daryti.

Kaip žinoma, „Lietuvių Die-nos“ rengimu darbuvis tik vie-ni klerikalai, su pagalba be-spalvių-bepartyvių lietuvių. Taipgi ir pažangioji spauda ši-tą klerikalų darbą garsino ir ragino lietuvių visuomenę pa-rodėje dalyvauti. Vienok kle-rikalai elgėsi kitaip: jie netik negarsino šaukiamo Visuotino Seimo, bet dar kenkė jam ir visai atkalbinėjo žmones jame nedalyvauti. Vadinasi, mūsų klerikalai neparodė net papraš-čiausio mandagumo, jau nekal-bant apie jų dženteloniškumą, kurio jie niekuomet neturėjo ir matomai neturės.

Klerikalai atstumę pažangiuo-sius žmones nuo „Lietuvių Die-nos“ rengimo, patys dėjo di-džiausių pastangų šitos iškil-mės suruošimui. Nors paroda ir visa „Lietuvių Diena“ neišė-jo tokia, kokia ji galėjo buti vi-

garbės nedaro. Pav. išeina dainuoti mūsų žvaigždė — artis-tas J. Babravičius, o publika rė-tauja, sukauja jam bedainuo-tai, laikydamos apskaičia-vime teisėtumo ir rezoningumo. (Derybos su Klaipėda nutru-kių). („Uk. Balsas“)

Tos pat dienos vakare buvo dar ir koncertas, suruoštas tų pačių „Lietuvių Dienos“ rengė-jų pastangomis. Bet man šia-mes koncerte neteko dalyvauti, tai ir sakyti ką nors apie jį negaliu. Girdėjau tik kitus kalbant, kad koncertas pavykęs vidutiniai, išskiriant tik vieną p. Babravičių, kuris padaro fu-rorą kur tik pasirodo su savo žavėjančiu dainavimu.

Taigi abelai paėmus ta tiek garsinta ir tiek darbo ir pastan-gų paėmus „Lietuvių Diena“ tik vienus klerikalus sekdami, išėjo gana skystai ir tik arti vi-dutinio išpuščio sudarė. Jei šitas svarbus lietuvių pasirody-mas būtų buvęs rengiamas ben-dromis visų Amerikos lietuvių pastangomis, tai nesulyginamai didesnio pasisekimo būtų turė-ta ir visai kitokis išpusis būtų susidaręs svetimtiaučiuose. Gal šitas atsitikimas pamokys mu-šų klerikalinius gaidukus, kad nereikia vieniems šokinėti ir girtis savo „galingomis“ kata-likškomis jėgomis, kuomet eina viešas ir svarbus visuomeninis pasirodymas svetimtiaučių aky-se. Tuomi ir patys sau ir vi-siems lietuviams nesudaro tos garbės, kokia galima padaryti.

Reikia pažymėti, kad Phila-delphiaus miestas tinkamai su-tiko Lietuvos Atstovų Jungtinės Valstijoms, p. K. Bizaus-ką. Jį pasitiko specialė delega-cija ir Lietuvos garbei paleista šuviai iš penkiolikos kanuolių.

Pasaulinės parodos Auditori-joje irgi galėjo dalyvauti apie 5,000 lietuvių ir kitataučių. Čionai atlikta „Lietuvių Dienos“ programos. Vienok tinkamos tvarkos ir čionai nebuvo. Kas užtai kaltas — nežinau, bet to-kiis lietuvių pasielgimas jiems

Pav. išeina dainuoti mūsų žvaigždė — artis-tas J. Babravičius, o publika rė-tauja, sukauja jam bedainuo-tai, laikydamos apskaičia-vime teisėtumo ir rezoningumo. (Derybos su Klaipėda nutru-kių). („Uk. Balsas“)

Tokis mūsų žmonių pasi-elgimas yra peiktinas ir kultu-ringas žmogus į mūsų publiką žiurėdamas pasakys, kad mes nekulturinga tauta. Mūsų ku-nigai ir klerikaliniai rėksniai daug geriau padarytų savo pa-sekėjus pamokydami žmoniškai elgtis viešuose susirinkimuose, vietoje šmeižti ir kiotuoti „be-dievius“.

Tos pat dienos vakare buvo dar ir koncertas, suruoštas tų pačių „Lietuvių Dienos“ rengė-jų pastangomis. Bet man šia-mes koncerte neteko dalyvauti, tai ir sakyti ką nors apie jį negaliu. Girdėjau tik kitus kalbant, kad koncertas pavykęs vidutiniai, išskiriant tik vieną p. Babravičių, kuris padaro fu-rorą kur tik pasirodo su savo žavėjančiu dainavimu.

Taigi abelai paėmus ta tiek garsinta ir tiek darbo ir pastan-gų paėmus „Lietuvių Diena“ tik vienus klerikalus sekdami, išėjo gana skystai ir tik arti vi-dutinio išpuščio sudarė. Jei šitas svarbus lietuvių pasirody-mas būtų buvęs rengiamas ben-dromis visų Amerikos lietuvių pastangomis, tai nesulyginamai didesnio pasisekimo būtų turė-ta ir visai kitokis išpusis būtų susidaręs svetimtiaučiuose. Gal šitas atsitikimas pamokys mu-šų klerikalinius gaidukus, kad nereikia vieniems šokinėti ir girtis savo „galingomis“ kata-likškomis jėgomis, kuomet eina viešas ir svarbus visuomeninis pasirodymas svetimtiaučių aky-se. Tuomi ir patys sau ir vi-siems lietuviams nesudaro tos garbės, kokia galima padaryti.

Kiti įvykiai.

Kaip Philadelphiaus klerika-lai ir katalikai vaišino savuo-sius iš kitų kolonijų atvykusius

svėčius. neteko man sužinoti. Tačiau pažangieji Philadelphia lietuvių savo svečius, kurie suvažiavę į Visuotinąjį Seimą, stengėsi pavaišinti kiek galėdami ir kaip mokėdami, apat suruošę viešųjų vakarų. Sekmadienio popietę, rugpjūčio 29 d., buvo suruoštas vietinės Lietuvių Skolinimo ir Statybos Bendrovės išvažiavimas. Kad supažindinus atvykusius svečius su vietiniais lietuviais, pasidaravimu p. J. V. Griniaus ir kitų vietos veikėjų nusiūsta penki automobiliai į Majestic viešbutį, kuriame buvo apsisustoję visas burys svečių, ir visi tenai esantieji nuvežti į minimą išvažiavimą. Išvažiavime svečius pavaišinus, su jais pasikalbėjus, susipažinus, vėl visi nuvežti atgal į viešbutį, kad suspėtų pasiruošti vakare įvyksiai iškilmingai Seimo vakarienei. Kiek teko patirti iš svečių visi buvo patenkinti šituo philadelphiečių patarnavimu ir pavaišinimu.

Taipgi Seimui užsibaigus, rugpj. 31 d. vakare, gerb. Dr. Klimas su žmona pasikvietė kai kuriuos svečius veikėjus į savo namus ir iškėlė labai gražų pokilį. Pavaišinti svečiai skaniais užkandžiais linksmai leido laiką iki vidurnakties, besikalbėdami ir besidalindami Seimo įspūdžiais. Taipgi šeiminingams ir svečiams suteikė smagumo ir palinksmo juos pp. Oļšauskas, Jenkinsas, Strimaitis, Rastenis ir kt. dainomis ir grojimu ant smuiko ir piano. Tai labai maloniai ir jaukiai praleistas vakarėlis, kurio visi jame dalyvavę svečiai ilgai neužmirš ir bus dėkingi gerbiemiems Klimams už jų svetingumą ir malonų draugingumą.

Tai tiek iš mūsų miesto žinių laike buvusį didžiųjų švenčių lietuvių gyvenime. Mums philadelphiečiams šita lietuvių šventė suteikė daug malonumo ir ilgai mes jos negalėsime užmiršti. Susipažinome, susidraugavome su daugeliu mums brangių žmonių ir tas mums teikia neužmirštinių įspūdžių.

Specialis koresp.

CHICAGO, ILL.

Iš „Birutės“.

Vakarų sezonas jau čia pat. Pirmas perstatymas įvyks sekmadienį, rugsėjo 19 d. Vaidinama „Žemės Rojus“, artisto St. Pilkos naudai. Artistas St. Pilka nuo pirmos dienos atvykimo į Chicago dirba prie „Birutės“ dramos skyriaus, režisieriaudamas be jokio atlyginimo, todėl jo naudai ir yra statomas „Žemės Rojus“. Veikale dalyvauja geriausias artistinės spėkos, kartu ir A. Vanagaitis su St. Pilka dalyvauja.

Artistas S. Pilka paeina iš Ukmergės apskrįčio, gimęs ir augęs Petrapilyje, baigęs tenai su medaliu gimnaziją įstojo į medicinos akademiją, bet nuo 1918 m. persiskyrė su medicina ir išlaikęs konkurso egzaminus buvo priimtas į Petrapilio Aleksandro dramos teatro kursą, kur mokėsi pas žinomą artistą J. Jurjevą ir režisierius O. Karpovą, N. Petrovą, N. Arbatovą. Dar mokykloje budamas buvo kviečiamas į įvairias teatro grupes. Gruod. 1921 m. Liet. Teatro vadovybės pakviestas, atvyko į Kauną ir nuo to laiko dirbo Lietuvos teatre. St. Pilka Valstybiniam Dramos Teatre yra pasižymėjęs kaip vienas geriausių artistų.

Todel tokias žmones kaip komp. A. Vanagaitis ir St. Pilka yra mums labai reikalingi, nes savo tarpe mes turime labai daug dailės mylėtojų ir moka svetimiams pinigais už lekcijas. Komp. A. Vanagaitis ir režisierius St. Pilka privalo pasilikti Amerikoje, tuomet lietuvių galėtų įsigyti nuolatinį teatrą, ko mes iki šiol neturime.

Spalio 10 d. įvyks „Birutės“ choro metinis koncertas. Prie koncerto sparčiai birutičiai ren-

giasi su nauju programu. Laido koncerto bus dainuota pirmą kartą vienas iš sunkesnių kurių — „Saulėleidžio Giesmė“, kurią pernai A. Vanagaitis paraišė. Taipgi bus lietuviškas džiazas ir apart choro bus solistai, kurie apsiėmė dalyvauti: P. Stogis, J. Ramanauskas, Ona Biežienė, Ribokas, Dr. Klianga ir kiti. Po koncerto šokiai.

Katriutė.

HARTFORD, CONN.

Liepos 5 d. apsidėdė SLA. 124 kuopos narys Pranas Karalius su p-le Marijona Bučinskaitė. Vestuvės buvo šaunios parapijos salėje, kuriose dalyvavo apie 100 svečių, jaunavedžių giminių ir draugų. Svečių buvo atvykusių net iš tolimesnių kolonijų. Linkėtina gerb. SLA. nariui ir jo jaunai žmonelei ilgo gyvenimo ir daug laimės.

Rugpjūčio 1 d. įvyko ALTS. 32 ir 46 kuopų bendras piknikas. Suvažiavo gražus būrelis žmonių — apie 400 ir tikėtasi gražaus pasilinksminimo ir pasisekusio pikniko. Tačiau visai netikėtai įvyko tragedija, kuri pakenkė netik piknikui, bet ir publikai sugadino upą.

Atsitikimas buvo sekamas: tula lenkė Rožė Katkiewicz susipuko su savo vaiku Ed. Kas-kiu irgi lenku ir kuomet pastarasis ėjo šokti su kita mergina, tai p-lė Katkiewicz jam pagrąsino, kad ji eisianti ir nusiskandysianti. Kaskis atsakė, kad gali skandytis jei nori ir grumojusi nusiskandinimu nelaiminga mergina nieko nelaukus nubėgo prie Conn. upės ir šoko į vandenį, kur yra 25 pėdos gilumo. Minimo vaikino brolis ir kiti lietuviai vyrai šoko gelbėti merginos, bet negalėjo jos pasiekti bei surasti. Vienas lietuvis vaikiną pasinėręs jos bumašninką išnešė net iš upės dugno, tačiau skenduolės negalėjo surasti. Skenduolės lavonas iš upės išimtas tik apie po trijų valandų, tad visa publika stovėjo ant kranto upės ir laukė iki lavonos bus išimtas ir atvykęs daktaras apžiūrėjo skenduolę.

Šitas įvykis apie penktą valandą po pietų, kuomet pats geriausias laikas piknikui ir besirenģiant pildyti gražų programą. Tokis įvykis pakenkė piknikui ir po to publika jau negalėjo jaustis smagiai. Todel ir rengusiomis kuopoms pikniką padarė daug nuostolių. Tai mat kokių įvykių gyvenime pasitaiko tarpe įsimylėjusių jaunuolių. Nors gaila žuvusios jaunos merginos, bet nesmagu, kad svetimai mums žmonės atėję sugadina mūsų pasilinksminimus ir dar nuostolius padaro.

Vozgiriio Genys.

MINERSVILLE, PA.

Rugpjūčio 25 d. patiko nelaimė du lietuviui: Antaną Pečiukaitį ir Praną Šimkevičių. Jie dirbo Back Run angliakasykloje ir iššovus dinamitu šuvi pasigirdo tik duslius šuvis aidas, kas reiškė, kad jis išmušė į kitą pusę jau išdirbtos ir tuščios vietos. Tuomet Pečiukaitis ėjo pažiūrėti kame dalykas ir staugo išliko baisi eksplozija, kuri ėjo nutrenkė žemyn į gėngvę ir sviedė į čionai esančius vagonų bėgius. Netoli jų dirbė kiti du angliakasiai — Medelis ir Malinauskas pajutę eksploziją nuliūzo žemyn ir radę sužeistą Pečiukaitį gabenalo laukan ir sustikė kasyklų prižiūrėtoją sužinojo, kad Šimkevičius sužeistas, tačiau dar turėdamas jėgų apsikukęs galvą marškiniiais išėjo toliau nuo eksplozijos vietos į tyresnį orą.

Iškėlus Pečiukaitį į viršų kasyklų ligoninėje jis tuojaus mirė, o Šimkevičius nugalbentas ligoninėje. Pastarasis yra SLA. 13 kuopos nariu ir tikimasi, kad pasveiks.

Velionis Pečiukaitis palaidotas su didelėmis iškilėmis rugpjūčio 28 d. Lietuvių Liuosybės kapinėse. Buvo dar jaunas žmogus — vos 39 metų sulaukęs ir buvo visų mylimas, kaip parmaus, gero budo lietuvis, todėl didelis burys draugų ir pažįstamų velionį palydėjo į amžino atsilisio vietą. Jis priklausė prie lietuviškų ir angliškių draugijų ir tarnavo Amerikos kariuomenėje pasaulinio karo metu. Velionio moteris palydėjusiems draugams iškėlė pietus ir taip visi apgalvėjo mirusį — gerą ir ramų žmogų.

Rugsėjo 3 d. teisday Dr. A. Vėlyvis — SLA. 13 kuopos narys sušaukė teismą išsprendimui šitos nelaimės. Dalyvavo šešios ypatos ir kasyklų perdėtiniai. Išnagrinėjus visą atsitikimą atrasta abi pusės nekaltos, nes niekas negalėjo įrodyti iš kokios priežasties ta eksplozija įvyko. Patartina, kad Angliakasių unija įsikištų į šią tyrimą, nes unija turi pilną teisę prie tokių atsitikimų ištyrimo. Yra sakoma, kad buvo prastas dinamitas, kurio tik dalis eksplodavo, o kita dalis tik užsidegė ir tuo būdu padidino gazus ir juos uždegė. Taip tvirtina velionio Pečiukaitio draugas Šimkevičius ir daugelis kitų angliakasių tai žino, nes ne vienam toki šposai su dinamitu šaudant atsitinka.

A. J. Banišauskas.

GEORGETOWN, ILL.

Rugpjūčio 21 d. čionai atsitiko baisi nelaimė, kurioje žuvo du jauni žmonės. Buvo taip: angliakasyks lietuvis Antanas Novakas ir jo draugas angliakasyklų supredentas Gilbert Ramsey su sunumi Russell anksti ryte išvažiavo medžioti voverių. Jiems važiuojant skersai geležinkelio ties Ford Coupe užlėkė ant jų automobiliaus greitis traukinys ir visus čionai sunkiai sužeidė.

Jie visi trys nugabenti į ligoninę ir Novakas mirė tuojaus, o jaunasis Ramsey mūrė sekama vakarą apie 11 val. Supredentas Ramsey ir dabar randasi ligoninėje ir nors sunkiai sužeistas, bet daktarai mano kad jis pasveiks.

Novakas ir jaunasis Ramsey palaidoti viena diena, nes nors

Novakas buvo paprastas angliakasyks, bet visą laiką draugavo su Ramsey šeimyna, tai vienu kartu jie ir palaidoti. Novakas buvo 32 metų amžiaus, o jaunasis Ramsey 18 metų. Prie velionio Novako kapo pasakė puikią prakalbą p. Žaldokas iš Chicagos, o po jo kalbėjo kongresmanas Wm. P. Holaday. Pastarasis irgi pasakė labai puikią prakalbą apgalvėdamas žuvusius kaipo gerus šio krašto piliečius.

Laidotuvėse dalyvavo apie 40 automobilių. Velionis Novakas prigulėjo prie ALDL. draugijos ir prie Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo. Abi šios draugijos suteikė velioniu puikius gėlių vainikus, o klubas davė ir grabo nešėjus. Velionio Novako moteris priguli prie SLA. 18 kuopos, Westville, Ill.

Velionį Russell Ramsey palydėjo apie 200 automobilių ir prie jo kapo kalbėjo du protestuotojų kunigai.

Lai buna lengva jiems šaltoji žemelė.

Jonas Ederis.

STRAIPSNIS 192.

Kudikio maistą niekad nereikia parinkti iš vieno ar dviejų tik valgių. Įvairumas reikalingas idant suteiktų visą statymo medžiagą. Vienodumas irgi išvengiama. Vaiko maistas turi kasdieną turėti bent vieną iš šių valgių.

Javų ir kitokių grūdų; tie, kurie turi kevalus, kaip sėlinos, čielis kviečiai nepaliruotos ryžės laiko savy vitaminus ir yra purus, kas nepiliedžia prie užkietėjimo vidurių. Daržovės, ypatingai žalios, turtingos geležimi, mineraliuose ir vitaminuose — tas yra ir vaisiuose. Niekados nereikia duoti saldinių tarpe valgių, bet galima duoti kaipo skanstonę po to, kai suvalgyti pietus. Cukrų galima dėti į koki, pudingus ir vaisius. Pieno ir kiaušinių riebalai tinka vaikams, bet jų nėra keptuose valgiuose. Mėšos labai mažai reikia duoti pirm septynių metų.

Pienas yra geriausias ir svarbiausias maistas augančiam kudikiui. Tai tobuliausias mūsų turimas maistas ir pigiausias. Pienas turi gryną proteino, kuris atstato sunaudotą medžiagą ir teikia medžiagos augančiam kudikiui; riebalų, kurie teikia kuro kuno veikimams; karbohidratų cukro pavidale, kuris taipgi yra kuras, tik greičiau dega, negu riebalai. Kiekvienam kudikiui paprastai reikia duoti pintę per dieną. Borden's Eagle Brand Pienas, du šaukštai atmiešti trijų šverčių puoduko vandens, suteikė daugelį nepapenėtų mokyklos vaikų svorio. O nepapenėjimas yra uostas ligonis.

Vaikas dažnai nemylti vieno pieno. Tad galima duoti su koku, kiaušiniene, sriubose, smetonėje ir tt. Del pavyzdžio duodame du receptus:

Kiaušiniene (asmeniškias receptas)

- 2 šaukštai Borden's Eagle Brand 1 kiaušinis
- 1 šešiolikta dalis šaukšto trintų riešutų.
- Septynios aštundalys puodelio vandens.
- Cvėrtis šaukštelio vanilos.
- Sumaišyk Eagle Brand su vandeni gerai. Įplak kiaušini ir plak gerai. Pridėk vanilą ir riešutus. Kepk garu vidutiniškai karšty. Jei įdėjus pilno galunę į košelės vidurį, pelis neaplimpa, tai kepti užtenka.

Koko

- 3 šaukštai koko
- 3 šaukštai cukraus
- Trupučiukas druskos
- 3 puodeliai verdančio vandens
- 1 puodelis Borden's Eagle Brand.
- Sumaišyk koki, cukrų ir druską: atmiešk vandeniu, pilant po truputiuką. Pavyrink bent dvi minutes; įplik pieną ir plak idant ant paviršiaus nepasidarytų putų. Pasidaro skanesis jei prieš padavimą įdėsi pusę šaukštuko vanilos.

Skaitykite šiuos straipnius kas savaitę atydžiai ir pasidėkit juos ateičiai.

RAŠYKITES
PRIE S. L. A.

"TĖVYNĖS"
SPAUSTUVĖ

Šiuos

SPAUBOS

D
A
R
B
U
S
A
T
L
I
E
K
A

- Konstitucijas
- Cirkuliorus
- Kopertus
- Plakatus
- Vizitines
- korteles
- Knygas
- Tikietus
- Laiškus
- Kvitas
- Ofišas
- ir t. t.

S. L. A. kuopos, Draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antraštu:

Lithuanian Alliance of America
307 W. 30-th street
NEW YORK, N. Y.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-
guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00 ir 75c.; paauksuoti—po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisijusti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 75
Pauksuoti 50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos- pečėtis

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečetis, išpaudžiamos i popierą \$5.00
Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liūsų lakštų sistema su drutais audimo aparais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tiktai už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirūpinti ugyti viršui pabriežtus kuopoms būtina reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) to pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Pasimirė Jonas S. Pruselaitis

Rugsėjo 6 d., 5 val. ryte, pasimirė žymus Waterburio lietuvių veikėjas Jonas S. Pruselaitis, jauno ir gabaus smuikininko Jono Pruselaičio tėvas. Velionis Pruselaitis visą savo amžių dirbo lietuvių visuomenės švietimo darbą ir buvo didis dailės mylėtojas ir pats dalyvaavo lietuvių dailės mylėtojų būreliuose, vaidindamas operetėse ir kituose spektakliuose. Jis pašventė savo jėgas ir savo sunelio Jono išauklėjimui pilnu artistu ir nors jam neteko laimės sulaukti savo Jonelį pamatytį pirmųjų artistų eilėse, tačiau jaunas Pruselaitis jau ir šiandien yra geras ir gabus smuikininkas — geriausias iš visų lietuviškų smuikininkų — artistų. Savu laiku velionis Pruselaitis daug dirbo ir SLA. organizacijoje.

Rugsėjo 8 d. velionis Pruselaitis palaidotas su didėlimis iškilėmis. Laidojime, kuris įvyko 2 valandą po pietų, dalyvavo didelis būrys žmonių — lydojo 50 automobilių — daugiausiai velionies draugų, nors buvo taip pat ir jo buvusių politinių priešių, bet visi nuodirdžiai atidavė jam paskutinę pagarbą. Paskutinius atsisveikinimo su a. a. Jono Pruselaičiu žodžius pasakė J. Gegužis, „Keleivio“ leidėjas iš Bostono, kurs trumpai papasakodamas velionies gyvenimą, kaip buvęs artimas draugas, pats labai susigraudino ir visiems susirinkusiems išspaudė ašarų.

Jeigu laidotuvės būtų įvykusios šventadienį, tai Lietuviškos Tautiškos Draugijų kapinės greit būtų mačiusios tokią žmonių minią.

Lai buna lengva gerbiamam visuomenės veikėjui išėstis šaltose žemėlėse, kuria baigiasi mūsų visų darbai ir rūpesčiai.

Velionio draugas.

VIETINĖS ŽINIOS

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS REGISTRACIJA EINA PASEKMINGAI

Kai buvo pranešta pereitame „Tėvynės“ num., kad SLA. 83 kp. Jaunuolių Mokykla atsidarys rugsėjo 20 d. ir bus laikoma „Vienybės“ svetainėje vakarais, tad dabar galima pasakyti, kad mokinių registracija eina pasekmingai, kuri prasiidėjo rugsėjo 13 d., ir kaip matosi, tai šiemet mokinių skaitlius bus žymiai didesnis, negu pereinamais metais. Registracija veda p. Pr. Bajoras „Vienybės“ raštinėje kasdien nuo 5 iki 8 val. vakarais.

Geistina, kad su vaikučiais ateitų jų tėvai ar globėjai prie užregistruojami. Prie to Mokyklos Direkcija skaito reikalingu pažymėti, kad vaikučiais jaunesni per 8 metus, šiemet nebus priimami, nes šioje mokykloje nėra sudaryta kindergarten kurso.

Mokytojus tie patys mokytojai: p. S. E. Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius, ir p. Pr. Bajoras; taipgi p. J. O. Širvydas, „Vienybės“ red. prisižadėjo duoti lengvas Lietuvos istorijos pamokas (jeigu atsiras prie to prisiruošusių mokinių).

Siuo pranešimu, Mokyklos Direkcija kviečia visus Brooklynio lietuvius, ne tik SLA. narius, bet ir pašalinčius, leisti savo vaikučius į šią mokyklą, kurioje bus duodama lengvi, bet gana pralavinanti kursai lietuvių rašto skaitymo ir rašymo, taipgi kitų dalykių, kurie vaikučius apšviečia.

Mokyklos Direkcija.

ARTISTO BABRAVIČIAUS KONCERTAI IR DALYVAVIMAS ŠALAPINO OPEROJE.

Pirm išvažiuojančių artistų J. Babravičius su Šalapieno opera, rengiama jam atsisveikinimo koncertai. Pirmas koncertas įvyks Brooklyne, spalio 6 d. vakare, Grand Miller's Assembly salėje. Ruošiamas naujas puikus programos.

Antras koncertas įvyks spalio 12 d. vakare, Lietuvių Tautiškoj salėj, E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa. Kiek teko girdėti, tai Philadelphiajį lietuvių trupinai ruošiasi prieš šio koncerto ir tikisi sutraukti skaitlingai publikos. Bet ir nenustabu, nes tokius artistus kaip p. Babravičius girdėti yra didelė retinbė ir kiekvienam suteikia neapsakomą malonumą ir džiaugsmą girdint toki žavėjandį dainavimą lietuvių artisto.

Taipgi teko girdėti, kad ir Newarko, N. J., lietuvių deda pastangų surošti koncertą artistui Babravičiui ir manoma, kad suruoš.

Kaip jau žinoma, kad gerb. artistas Babravičius įstojo garsaus rusų menininko Feodoro Šalapieno operos kompanijon. Tarpe tokių artistų grupės, kaip: pats Šalapienas, Elvira de Hidalgo, Anna Lisetskaja, Marguerite Cobbey, Giorgio Durando, Giacomo Lucchini, Giuseppe La Puma, Eugene Plotnikoff, įeina ir p. Babravičius stambio tenoro rolėje — grafo Almaravos, „Sevilijos Kirpėjo“ operoje.

Sezonas šios garsios operos prasidės nuo Kanados ir po visą Ameriką nuo spalio 27 d. Ši kompanija aplankys daugelį kolonijū, kuriose ir lietuvių gyvena, todėl lietuvių galės kolonijose girdėti mūsų vieną garsiausių tenorų-artistų p. Babravičių. Maršrutas su šia opera seka žemiau:

Spalio 27 — Montreal, 28 — Toronto, 30 — Raleigh; Lapkričio 1 — Roanoke, 3 — Richmond, 4 — Washington, 6 — Baltimore, 8 — Newark, — 9 Providence, 10 — Boston, 12 — New Haven, 13 — Springfield, 15 ir 16 — Philadelphia, 18 — Buffalo, 19 — Toledo, 22 — Detroit, 30 — Cleveland;

Gruodžio 3 — Pittsburgh, 4 — Columbus, 6 — Indianapolis, 7 — Cincinnati, 9 — Chattanooga, 10 — Memphis, 13 — Birmingham, 14 — Atlanta; Sausio, 1927, 3 — Tulsa, Okla., 5 — Oklahoma City, 8 — Amarillo, 10 — El Paso, 12 — San Diego, 13 ir 15 — Los Angeles, 18 ir 19 — San Francisco, 21 — Salt Lake City, 24 — Denver, 27 — Milwaukee, 28 — Minneapolis, 31 — Duluth; Vasario 6 — Chicago (po piet), 8, 9, 10, 11 ir 12 — New York, 17 ir 18 — Florida, 19 ir 20 — Havana, 21, 22, 23, 24 ir 25 — Florida.

Siuo programą norima sudominti plačios Amerikos ir Kanados lietuvius, kad jie minėtus datas tėtų ir nepraleistų neapilankę pamatyti vienos iš gražiausių operų, taipgi matyti joje mūsų gerbiamąjį artistą p. Babravičių.

Reporteris.

PIRMU KART LIETUVOS OPEROS ARTISIŲ KONCERTAI.

Šiame sezone pasiryžo apvažiuoti bent didesnius Amerikos lietuvių centrus su koncertais neseniai pribuvusius iš Lietuvos Operos Artistės: pp. Liuda Sipavičiūtė ir Kamilė Jozevskaitė.

Koncertų maršrutas prasideda šią savaitę sekančiais: Rugsėjo 17 d. — Haverhill, Mass.; 19 d. — So. Boston, Mass.; 22 d. — Norwood, Mass., ir Montello, Mass.; 25 d. — Staughton, Mass. Kito mėnesio programos bus skelbiamas vėliau.

Liuda Sipavičiūtė ir Kamilė Jozevskaitė Operos Artistės yra gerai žinomos muzikaliui pasauliui, išskyrus Ameriką. Kaip viena taip ir antra yra dainavusios su garsiuoju Rusų operos dainininku F. Šalapiunu ir vadinusios didžiausiose miestuose valdiškose ir garsiausiose operose, kaip antai: Maskvoj, Petrograde, Kieve, Charkove, Odesoj ir kt.

Pavienės koncertavo dar ir kitose šalyse: Vokietijoje, Prancijoje, Italijoje, Latvijoje, Estijoje, Lietuvoje. Mes lietuvių turime džiaugtis tokiomis savo talentais ir kiekvieno pridarystę atsilankyti jom rengiamuose koncertuose, išgirsti kokius dailės žiedus mums Lietuva davė.

Nors neseniai Amerikon pribuvo, bet suspėjo dalyvauti New Yorko arkivyskupo Matulevičiaus priėmimo bankete, taipgi Amerikos Lietuvių Visuotinam Seime, Philadelphia, Pa., išpildė puikų programą ir kas jas girdėjo dainuojant, kiekvienas nori gauti progos ir kitu kart išgirsti. Taigi dabar dar turės progos pasiklausyti tie kurie yra girdėję ir tie, kurie dar negirdėję.

A. B. Strimaitis.

ATSILANKĖ REDAKCIJON.

Rugsėjo 9 d. aplankė SLA. Centrą ir „Tėvynės“ redakciją ponia M. Michelsonienė ir O. Kapocienė iš So. Boston, Mass. Gerb. viešnios puo Visuotiniojo Amerikos Lietuvių Seimo, kuriame buvo delegatėmis, svečiasios New Yorko ir apylinkėje, tad prie progos aplankė ir SLA. įstaigą.

Rugsėjo 11 d. taipgi lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje p. Nora Guggienė iš Chicago, Ill. ir D-rė Della Miedlažiūtė iš Philadelphia, Pa. Gerb. viešnios atvyko pasisvečiuoti pas SLA. Sekretorę — p. Jurgelintę, tad aplankė ir SLA. Centrą.

NEW YORKO MIESTO BIUDŽETAS.

Tikrinama, kad sekamų metų New Yorko miesto biudžetas sieks \$475,700,000 arba \$38,700,000 daugiau, negu šių metų biudžetas. Vadinas, New Yorko valdymo išlaidos kasmet auga milijonėmis sumomis.

Pereitais 1925 m. kiekvienam gyventojui išpuolė po \$50.27 miesto valdymui išleistų pinigų. Suprantama šiemet pareis daug daugiau, nes ir biudžetas žymiai didesnis. Žymiausia dalį įplaukų biudžetas turi nuo nejudomos nuosavybės, kurios vertybė šiemet nustatyta \$12,944,481,493. Spėjama, kad sekamais metais nuo nejudomos nuosavybės mokesniai bus po \$2.77 nuo kiekvieno šimto dol.

ARTI MILIJONAS MOKINIŲ.

Pereitą pirmadienį, rugsėjo 13 d., atsidarė New Yorko viešosios pradžios ir aukštesnės mokyklos. Spėjama, kad šiemet mokinių skaitlius sieks arti milijono skaitlinės.

Nors su pradžia šių mokslo metų atsidarė net šešios naujos mokyklos, kuriose yra vietų 5,390 mokinių, tačiau mokyklose vietų trūkumas nesumažėja, nes daug daugiau naujų mokinių priaugo. Todel ir šiais mokslo metais keliolika tūkstančių mokinių tegalės mokyklas lankyti nepilną laiką.

Iš Lietuvos Laikraščiu

IMPORTAS IR EKSPORTAS.

Per š. m. liepos mėn. Lietuvos eksportas pasiekė 21,1 mil. lit., o importas 19,2 mil. lit. Birželio mėn. palyginant, eksportas padidėjo 3,8 mil. lit., o importas pasilieka beveik be pėmaiņu. Eksportas per liepos

mėn. padidėjo labiausiai del miško medžiagos išvežimo padidėjimo.

VILNIŲ UŽPUOLĖ ELGETOS.

Gal niekuomet nebuvo tiek privisę Vilniuje elgetų, kiek šiuo metu. Visose aikštėse, prie bažnyčių, gatvėse, soduose, namų vartuose, visur ir visame elgetos ir elgetos. Ramiai gatve praktiškai negalima. Vienas krautuvinininkas padaręs statistiką kiek pas jį apsilankę per dieną elgetų, ir pasirodė, kad tik 200.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

ANT PARDAVIMO GERAS PIRKIMAS.

Ridgewood'e 6 šeimynų baltų plytų namas po 5 kambarius moderniškai įtaisytas. Kaina \$14,800, įmokėti \$4,000.

3 šeimynų murinis namas po 6 kambarius. Kaina \$11,000, įmokėti \$3,000.

Maspeth'e 2 šeimynų namas, Kaina \$7,200, įmokėti \$1,000.

Informacijas suteiks:
J. STANKUS,
36 Lexington Ave., Maspeth, N. Y.
Tel.: Newtown 0113.

ROSEDALE Dry Cleaning Co.
Rand. 7906
C. F. PETRAITIS, Prop.
6702 Superior Ave.,

„ŠAKĖ“ LAISVAMANIŲ PAVEIKSLŲ-TAS ŽURNALAS.

„ŠAKĖ“ išeina pirmą dieną kiekvieno mėnesio.

„ŠAKĖ“ krato kunigus, kunigų gspadines, minyškas ir kitus.

„ŠAKĖ“ skaito tikri bedviaviai.

„ŠAKĖ“ kainuoja \$1.50 metui.

„ŠAKĖ“ siunčiam ir į Lietuvą per visus metus už \$1.50 tiktai.

„ŠAKĖI“ reikalingi agentai — platintojai visose miestuose.

„ŠAKĖS“ pavienio numerio kaina 15 centų. Kas prisijus 15 centų štamponis, tam išsiusim „Šakė“.

Adresuokite:

„ŠAKĖ“
710 W. 33 St., Chicago, ILL.

TEATRALIŠKI VEIKALAI Ateinančiam Sezoni Gaudami „Dirvos“ Knygynė:

Juozapas ir Zelbora (aktas I) ir Paraoano Sapnas (aktas II) iš laikų Juozapo Egipto. Lošia 3 moterys, 10 vyrų. Septini atidengimai — 50c.

Samsonas ir Delila — 2 aktų, 6 atidengimų drama. Lošia 9 vyrų ir 5 moterys — 50c.

Kryžiotikas — 2 atidengimų komedija. Lošia 2 vyrų — 15c.

Algis ir Giedrutė — tragedija iš kryžiotiū laikų. 5 aktų, 7 atidengimų. Lošia 9 vyr., 4 mot. — \$1.00.

Vaidmainystė ir Meilė — 5 aktų tragi-drama. Lošia 12 vyrų ir 4 mot. — 50c.

Rytų Pils — drama 5 akt., 14 atidengimų; 8 vyrų, 5 moterys—35c.

Du Baitiu — komedija 1 akto. Lošia 3 vyrų ir 2 moterys — 15c.

Kada Mes iš Numerisų' prisikel-sim. Trijų aktų drama. 3 moterys, 4 vyrų, keli pašaliniai — 35c.

Grafas Kaimiečio Bernu — 6 aktų komedija su dainomis. 8 vyrų, 3 moterys — 25c.

Balon Krites Sausas Nesikelsi — komedija, lošia 5 vyrų, 3 mot. — 25c.

Tremtinis — drama iš pradžios krikščionybės. 1 akto. 5 vyr., 2 moterys — 25c.

Užkeikta Mergelė — 4 aktų pasaka. Lošia 6 vyrų, 2 moterys — 25c.

Galiunas — dviejų aktų, keturių atidengimų. Iš kovų su žmogėdžiais. Lošia 6 mot., 8 vyrų, vaikai — 50c.

Siųskit užsakymus su pinigais:

„DIRVA“
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Tiesiog į Klaipėdą

Be Jokie Persėdimu Laivu ESTONIA Rugsėjo-Sept. 21, 1926

Lietuviai, kurie mano atlankyti savo gimtąją šalį arba mano grįšti namo prisidėkite prie šios ekskursijos ir važiuokite iš New Yorko tiesiai į Klaipėdą.

Geriausias ir Parankiausias Kelias į Lietuvą.

Suprantamas dalykas, jog parankiausia keliu bus visada tas, kuriuo važiuojant išvengsit visų neparankumų ir nesmagumų surištų su kelione per svetimą šalį.

Baltijos Amerikos Linija yra tai vienatinė linija, kuri dabar leidžia laivus iš New Yorko tiesiai į K L A I P Ė D Ą.

Važiuojant tiesiai į Klaipėdą išvengsite kitų visų valstybių ir sumažinsite išlaidas ir vargą. Ypač šeimynoms su buriu vaikų ir su didesniais bagažais yra labai paranku važiuoti be jokiu persėdimu tiesiai į Klaipėdą.

Kainos Laivakorčių į Klaipėdą:
3-čia klasa \$107. Į abi pusi tik \$181. Sutaupykit \$44.50.

Turist-3 klasa \$117. Į abi pusi \$196. Sutaupykit \$44.50.

2-tra klasa \$142.50. Į abi pusi \$270. Sutaupykit \$30.00.

„Revenue Tax“ ir „Head Tax“ atskirai.

Sekantis išplaukimas laivų:
Laivas „LITANIA“ Spalio 12 Laivas „ESTONIA“ Lapkritė. 2

Informacijų kreipkitės į vietos agentus arba stačiai į kompaniją

BALTIC AMERICA LINE,
8-10 Bridge St., New York.

LIETUVON

Pigi trečia klasa kelionė į abi pusi, t. y. į Kauną ir atgal, sutuopina nuo \$203.00 iki \$215.00 sulig laivo, kuriuo keliausite, kelionė Klaipėdon sutuopina nuo \$181.00 iki \$186.00.

Jungtinių Valstijų įstatymai leidžia jums atlankyti jusų gimtinę maž-daug metams laiko ir sugrįžti į Jung. Valstijas liuosai, neski riant jus į kvotą.

Mūsų dideli laivai milžinai kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, BELGELAND, LAPLAND, PENN- LAND (ex Pittsburgh), ZEE-LAND, ARBIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi mūsų 3-tios klasos keleiviai gauna atskirus kambarius dvieoms, keturiems ar šešioms žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mūsų vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE RED STAR LINE
No. 1 Broadway, NEW YORK

Jaučias Kaip Nauja Moteris

Kvaitimas Visai Praėjo ir Galiu Vaikščioti Be Lazdos

Mrs. J. W. Peterson, Republic, Wis., rašo seklamai: „Aš jaučiuosi kaip ir nauja moteris, nuo tada, kaip pradėjau vartoti Nuga-Tone. Tikrai taip yra, kaip jūs sakėt, jog panaujins gyvybę seniems. Aš jaučiu, aš nepadarčiau to be jo. Aš esu 69 metų ir būvau tiek nupuolusi, jog negalėjau pavaikšioti aplink; bet dabar aš priziuriu vištas ir galiu eiti be lazdos ir, nebepargriuvo nuo kvatulio.“

Seni žmonės, nuvargę, bet norintys gyventi, turėtų pamėginti Nuga-Tone. Jie nustebės, kaip greitai jisai veikia. Jisai padidina jų stiprumą ir pajėgą ir panaujina nervus, krauj ir kūną labai greitai, suteikia stebėtinai pailsinantį miegą, stimuliuoja kepenis, padidina apetitą ir labai puikiai reguluoja vidurius. Išdirbėjai Nuga-Tone labai gerai žino, jog jis pagėbės štikiosose atvėjuose, užtai jie priverčia aptiekorius garantuoti jį arba sugrąžinti jų pinigus, jei neuzganėdinti. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visas aptiekas, arba prisiųskit \$1.00 ir gausit tiesiog iš National Laboratory, 1014 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Kuopos Susirinkimas

Springfield, Ill. SLA. 158 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 3 d. spalio, 1 val. po pietų, White Dentel svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti susirinkiman, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Neuzmirškite užsimokėti mėnesines mokesstis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie S. L. A. 158 kuopos.

P. Klembauskas — sekri.

Lietuvą ir iš Lietuvos PER BREMENA

Ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo **C O L U M B U S** arba ant bile laivo šios linijos. Tikrai 8 dienas ant vandens! Puiki trečia klasa — vien kabinas. Nupigintus laivakortės į abi pusi. Del informacijų kreipkitės prie **NORTH GERMAN LLOYD**
32 Broadway, NEW YORK arba pas bile vietinį agentą.

AI SO PO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimams seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Babravičiaus Rekordai

„Vienybės“ Rekordų Skyrius specialiu užsakymu įsigijo iš Columbia Kompanijos sekamus Babravičiaus rekordus, kurie buvo skirti išleisti tik kovc mėnesy.

„Plaukia Sau Laivelis“ ir „Karvelėli“ (12 colių kaina \$1.25)
„Aguonėlės“ ir „Kur Bakužė“ (10 colių 75c.)
Kaina abiejų rekordų su persiuntimu \$2.75
Kartu užsisakykite ir Kipro Petrausko „Dudele“ (10 colių 75c.) ir „Stasy“ (10 colių 75c.)

V I E N Y B Ė,
193 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK

'AMERIKOS LIETUVI'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio begyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

NAUJIENOS

Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdie įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, moksliniai išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėti,—tai skaityk "Naujienas" kasdie—raš.

Tukstančiai Amerikos lietuvių skaito "Naujienas" kasdie; šimtai "Naujienų" kasdie yra išsiunčiama į Lietuvą ir kitas dalis svieto, kur lietuvių gyvena. Lietuvių myli "Naujienas", nes "Naujienos" nuodirdžiai tarnauja lietuvių visuomenei.

Todelgi kviečiam ir Tamstą tuoj užsisakyti dienrašį "Naujienas"—kaina: Amerikoj metams—\$7, pusmečiui—\$3.50, trims mėn.—\$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams—\$8, pusmečiui—\$4, trims mėn.—\$2.

Pinigus už prenumeratą siųskite šiuo adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MIEGOK PATOGIAI — SĖDĖK RAMIAI
Vyk šalin įkirus uodus su
GRUBLEWSKI'O RATTLESNAKE BRAND LINIMENT
Itrink Kur Skauda!